ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

လားရှိုးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၈ – ၂၀၂၂)

(Village Development Project)

ဟိုပိတ်ကျေးရွာအုပ်စု ၊ပန်ဟတ်ကျေးရွာ

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၊ လားရှိုးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	
	စကားချီး	၄
	ပန်ဟတ်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၆
	ပန်ဟတ်ကျေးရွာရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်၊လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၇
	ပန်ဟတ်ကျေးရွာနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ဆက်စပ်မှုပြမြေပုံ၊လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၈
	အပိုင်း (က) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ	
၁။	တည်နေရာနှင့်ပထဝီဝင်အနေအထား	၉
၂။	ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၉
၃။	လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	၁၀
	(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၁၀
	(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ–ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၁၀
	(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	၁၁
၄။	ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ	၁၂
၅။	စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ	၁၃
	(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး	၁၃
	(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၁၅
	(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ	၁၆
	(ဃ)ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	၁၆
	(င) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	၁၇
	(စ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	၁၇
၆။	အခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၁၇
	(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၇
	(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး	၁၈
	(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁၈
၇။	ပညာရေး	၁၈
၈။	ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၉
၉။	ဘေးန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	၂၀
၁၀။	ကျား–မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	၂၀
၁၁။	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး	၂၀
၁၂။	ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး	၂၀
၁၃။	ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ	၂၂
	အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်	၂၃

	စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ(၁)	၂၄
	နောက်ဆက်တွဲ (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း	၂၆
	နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ	၂၇
	နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား	၉၀

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀၂၂ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုအများစုပေါင်းပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစုနှစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် သင်တန်းလုပ်ဆောင်ပေးရုံသာမကနည်းပေးလမ်းပြကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမကကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏာန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွား ရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင်လည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနစသည့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနအသီးသီးတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့

၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါ သည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ နှစ်စဉ်ဦးစားပေးစီမံချက်အဆိုပြုလွှာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည် ဆောက်မှုအခြေပြဇယားစသည်တို့ကိုအဓိကထားဖော်ပြထားပါသည်။

အောက်တိုဘာလ၊၂၀၁၈

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

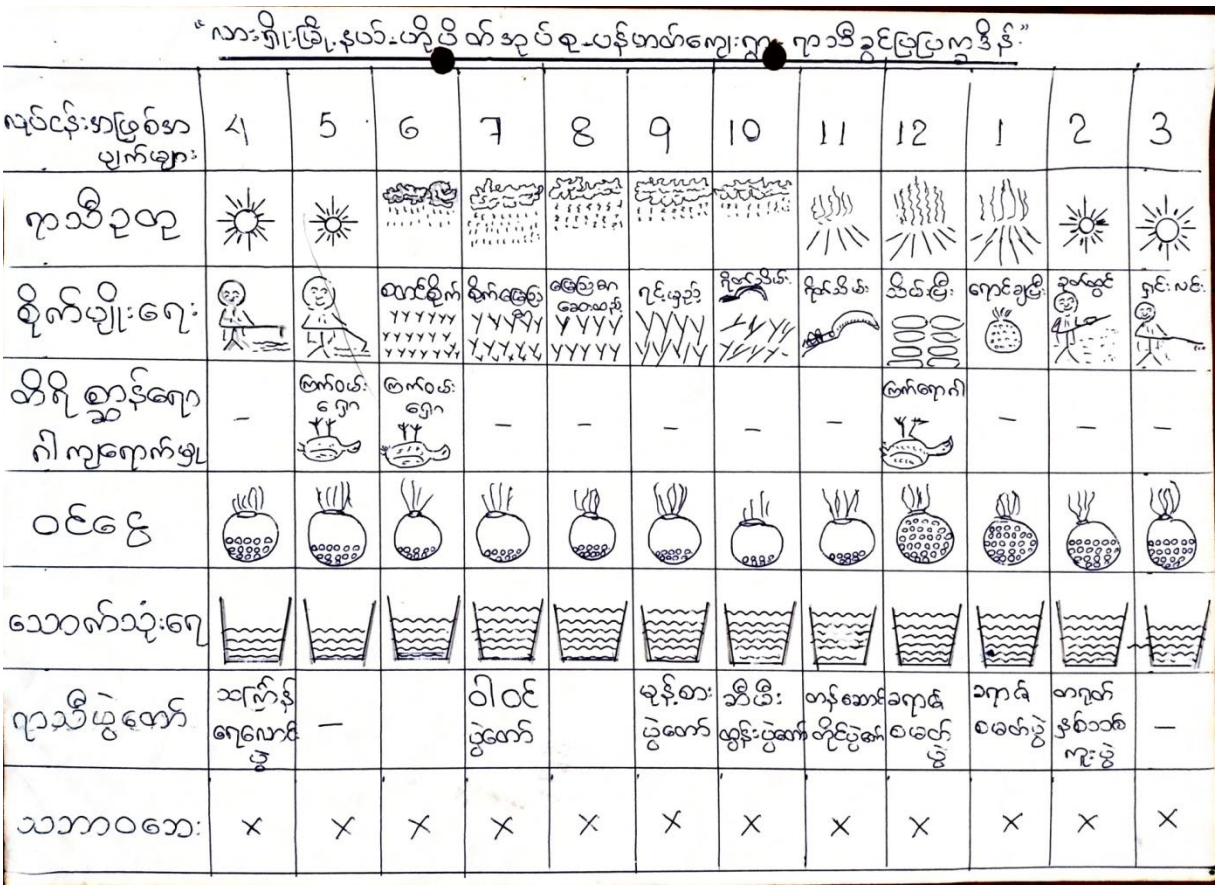
ပန်ဟတ်ကျေးရွာ

လားရှိုးမြို့နယ်

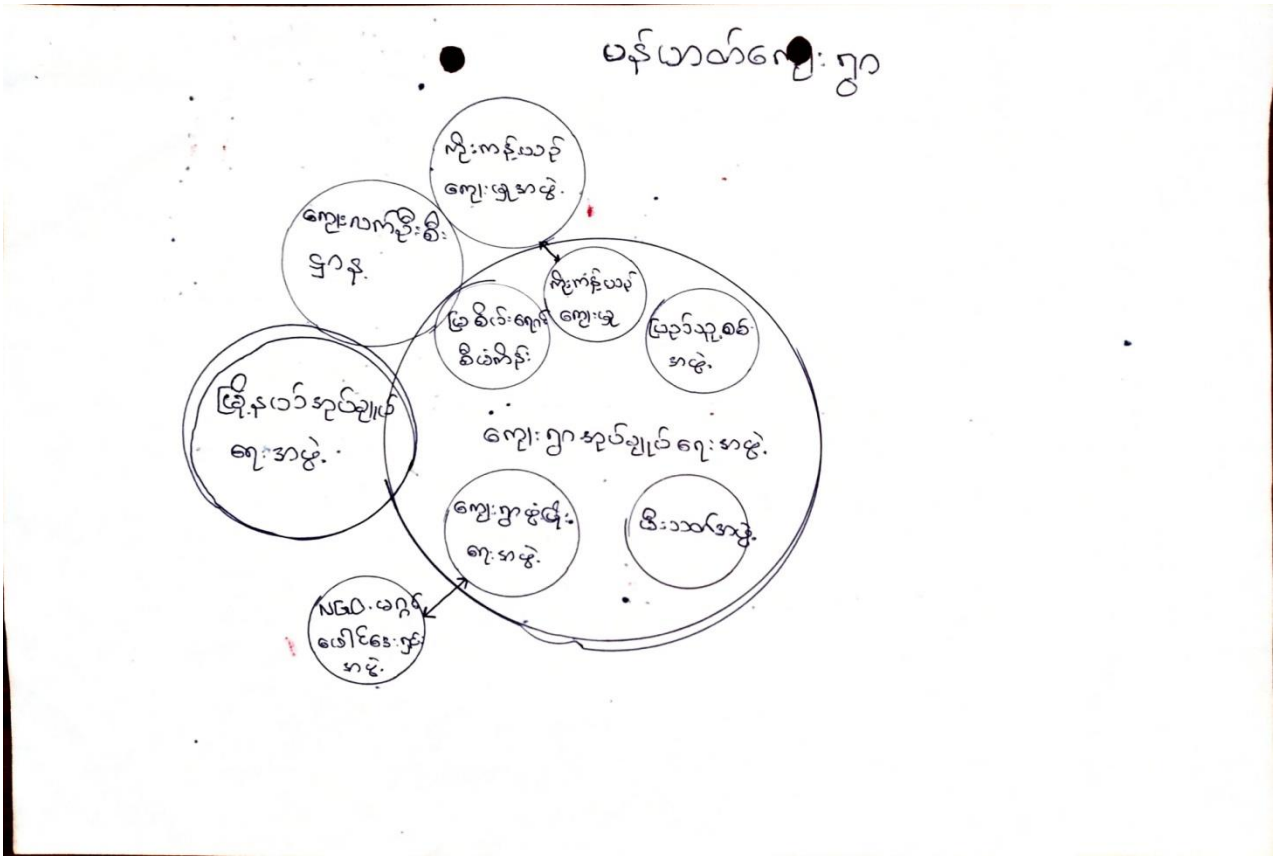
ပန်ဟတ်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊လား:ရှိုးမြို့နယ်

ပန်ဟတ်ကျေးရွာရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်၊လားရှိုးမြို့နယ်

ပန်ဟတ်ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဆက်စပ်မှုပြပုံ၊လား:ရှိုးမြို့နယ်

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့်

ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့်ပထဝီဝင်အနေအထား

ကျွန်တော်ကျေးရွာသည် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ လားရှိုးမြို့နယ်၊ ဟိုပိတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ပန်ဟတ် (၁၀)မိုင်ရွာ ဖြစ်ပါသည်။ လားရှိုးမြို့၏အရှေ့အရပ်တွင် တည်ရှိပြီး လားရှိုးမြို့နှင့် (၁၀)မိုင် ခန့် ကွာဝေးသောကြောင့် (၁၀)မိုင်ရွာဟု အများကခေါ်ဝေါ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပန်ဟတ်ကျေးရွာသည် မန္တလေး-လားရှိုး-မူဆယ်လမ်းမကြီးဘေးဝဲယာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်မှုနည်းပါး၍ တောင်ကုန်းတောင်တန်းပေါများပါသည်။ ကျေးရွာ၏နောက်ကျောဘက်တွင် ကျောက်တောင်၊ ဗြုံးတောင်များတည်ရှိနေပါသည်။ ၄င်းတောင်များပေါ်၌ သစ်ပင်အနည်းငယ်နှင့် ဝါးပင်အနည်းသာပေါက်ရောက်ပြီး စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုအနေအထားမှာ အေးမြစိုစွတ်သောရာသီဥတု ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧကမှာ လယ်မြေ(၁၃၄က)၊ တောင်ယာမြေ(၁၅၂၄က) စုစုပေါင်း (၁၆၅၈က) ရှိပါသည်။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ရွာပတ်လည်တွင် တောင်ကုန်းများ၊ ဗြုံးတောင်နှင့် ကျောက်တောင်တို့ တည်ရှိနေသောကြောင့် စိုက်ခင်းများမှာ ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသောနေရာတွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရပါသည်။ လမ်းမကောင်းသည့် အတွက် ကား၊ ထော်လာဂျီများ မသွားလာနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကုန်ပစ္စည်း များ သယ်ယူရခက်ခဲသဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၆၀)အိမ်ရှိပြီး၊ ဗမာ၊ ကိုးကန့်၊ ခိုလုံ-လီရှော လူမျိုးများ စုပေါင်းနေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၉၄)ဦးဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၆-၇)ဦး ရှိပါသည်။ ကိုးကန့်လူမျိုး အများစုဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာများ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၏ လူဦးရေမှာ နို့စို့အရွယ် ကျား (၃)ဦး၊ မ(၅)ဦး၊ ၅နှစ် အောက်ကလေးငယ်မှာ ကျား(၂၃)၊ မ(၂၀)ဦး၊ မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ်

(၁၀)နှစ်အောက် ကျား(၂၉)ဦး၊ မ(၂၄)ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်(၁၀နှစ်မှ ၁၄နှစ်)အထိ ကျား(၃၂)ဦး၊ မ(၃၁) ဦး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်မှာ ကျား(၁၁၈)ဦး၊ မ(၉၄)ဦး၊ (၆၅)နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်ကြီး ကျား(၄)ဦး၊ မ(၁၁)ဦးတို့ဖြစ်သည်။ နို့စို့အရွယ်ကလေးများအား ကာကွယ်ဆေးများ ပုံမှန်ထိုးနှံပေးလျှက်ရှိပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးများ မထိုးနှံကြသော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိပါသည်။ ကလေးများသည် မူလတန်းပညာကို ၆-၇နှစ်မှ စတင်တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကလေးဦးရေ များပြား၍ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လယ်မြေ(၁၃၄က)နှင့် တောင်ယာမြေ(၁၅၂က) ရှိပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသားများသည် တောင်ယာလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ပြီးပါက မီးသွေးဖုတ်ခြင်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ခြင်း၊ ပိုးစာပင်များ စိုက်ခြင်း၊ ပိုးမွေးခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် တောင်ယာအဌားလိုက်ခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခြင်း၊ ပြောင်းချိုးခြင်း၊ ပန်းနှမ်းများ စိုက်ပျိုးခြင်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသဖြင့် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောင်ယာနေ့စား လုပ်အားခကို အနည်းဆုံး(၄၅၀၀)ကျပ်မှ အများဆုံး(၆၀၀၀)ကျပ် ထိရရှိပါသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပါက အနည်းဆုံးလုပ်အားခ (၁၅၀၀၀)ကျပ်မှ အများဆုံး (၂၁၀၀၀)ကျပ်ထိရရှိပါသည်။ နေ့စားလုပ်ခနည်းပါးနေခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း အမြဲလုပ်ငန်းခွင် မရှိခြင်းများကြောင့် ရွာတွင်းလုပ်ကိုင်သူနည်းပါးပြီး အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်မှုများပါသည်။ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများသည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ငန်း၊ အရောင်းဝန်ထမ်း၊ အိမ်အကူ၊ စားသောက်ဆိုင်စားပွဲထိုးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၁၁.၆၇%)၊ အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စုက (၃၆.၆၇%)၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု (၂၄.၉၉%)နှင့် အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၂၆.၆၇%) ရှိပါသည်။ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၆)ဧကနှင့် အထက်ရှိခြင်း၊ တိုက်အိမ်များ၊ ကားများ၊ လယ်ယာသုံးပစ္စည်း ကိရိယာများဖြစ်သော လက်တွန်းထွန်စက်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု(၃)ဧကအထက်ရှိခြင်း၊ သွပ်မိုးထရံကာ အုတ်ခုံအိမ်များ၊ ထော်လာဂျီများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၁)ဧကအထက်ရှိခြင်း၊ သွပ်မိုးမြေစိုက်ထရံကာအိမ်၊ ဆိုင်ကယ်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။ သက်ကယ်မိုး ဝါးထရံကာအိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် ကျေးရွာ၏ (၃၃.၃၃%) မြေယာမဲ့သူများဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စားကြသူများဖြစ်သည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁၈.၃၃%)သည် ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု (၃၆.၆၇%)ရှိသောတောင်သူငယ်များသည် လယ်ယာမြေလုံလောက်မှု ရှိပြီး၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁၀%)ရှိသော တောင်သူလတ်များသည် လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုကောများပါသည်။ တောင်သူကြီးသည် လယ်မြေ(၁၄)ဧက၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှု (၁.၆၇%) ရှိပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျွန်တော်တို့ရွာနှင့် တောင်ယာသွားရာလမ်း အလှမ်းဝေးသောကြောင့် အချို့တောင်ယာများတွင် သီးနှံ မစိုက်ပျိုးနိုင်သဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအသိမရှိခြင်းကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါများဖြစ်ပွားမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဆိုင်ကယ်စျေးသည်များမှ မသန့်ရှင်းသောအသားများ လာရောက်ရောင်းချခြင်း၊ ရွာသားများမှလည်း ဝယ်ယူစားသောက်ခြင်းများကြောင့် တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါမကြာခဏ ဆိုသလိုဖြစ်ပွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူ၍ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်များစည်းကမ်းမဲ့စွာ မောင်းနှင်ခြင်းများကြောင့် ယာဉ်မတော်တဆမှုများဖြစ်လာနိုင်၍ ထိခိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ အမျိုးသားများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲနေသူများဖြစ်၍ အလုပ်မလုပ်ကြသည့်အတွက် အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ရုန်းကန်ရှာဖွေစားသောက်ရသောကြောင့် ထိခိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများသည် ကျေးရွာတွင်းကြုံရာကျပန်း အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ နေပူမိုးရွာမရှောင်လုပ်ကိုင်ရခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းပါးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။ ဆေးစွဲသူများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ရုံသာမက လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စများ၌ လှစ်ဟာမှုများ၍ ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများသည် အခြားဒေသသို့ မိဘဆွေမျိုးများနှင့်ဝေးကွာပြီး ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဓါးပြတိုက်လုယက်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ညီညွတ်မှုတသော ဆက်ဆံရေးမရရှိခြင်း၊ လုံခြုံစိတ်ချမှုမရှိခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် အချို့အမျိုးသားများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲနေသူများဖြစ်၍ အလုပ်မလုပ်ကြသည့်အတွက် အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပြောင်းချိုးခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ ပန်းနှမ်းစိုက်ခြင်းများတွင် နေ့စားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုသည် မိသားစုများပြီး မုဆိုးဖို၊ မုဆိုးမများဖြစ်နေခြင်း၊ အချို့သည် ကိုယ်အင်္ဂါ

မသန်စွမ်းပြီး လေဖြတ်နေသူများရှိနေခြင်း၊ သားသမီးဆွေမျိုးများမရှိ၍ ရပ်ရွာမှစောင့်ရှောက်ပေး နေရပါသည်။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ဝိုင်းဝန်းစိုက်ပျိုးပေးခြင်း၊ ဖျားနာမှုရှိလျှင် ရပ်ရွာမှ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း ပို့ပေးခြင်း ၊ ညဘက်တွင် စောင့်ရှောက်ပေးရခြင်းများရှိပါသည်။

၄။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၊ ကိုးကန့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာရေး၊ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရွာလုံးကျွတ်ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးခြင်း၊ ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်ပေးခြင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းများရှိ၍ ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ဦးဆောင် ပြီး နိုင်ငံတော်ထောက်ပံ့ငွေအား ကျေးရွာအတွင်း ချေးယူစေပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများစသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါသည်။

မဂ္ဂင်ဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့အစည်းမှ ကျေးရွာအတွင်း လိုအပ်နေသောပညာရေးအဆောက်အအုံ၊ ကျောင်းသုံးခုံ၊ စားပွဲ၊ ကျောင်းသားသုံး လွယ်အိတ်၊ စာအုပ်၊ ခဲတံ၊ ကျောင်း ဝတ်စုံနှင့် ကျောင်း အိမ်သာစသည့် ကျောင်းသုံးပစ္စည်းကိရိယာ၊ ကျောင်းအဆောက်အဦများကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ပေးခဲ့ပါသည်။

၅။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး

ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး မြေ ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းများသည် မိုးကိုသာ အဓိကအားကိုး၍ စိုက်ပျိုးရပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ သဘာဝရာသီဥတုအခြေအနေမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ကုန်း ပေါ်တွင် အဓိကစိုက်ပျိုး ရပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေသည် ရွာမှ(၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်း များတွင်သာ စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။ ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသော လယ်ယာမြေများ သည် လမ်းမရှိ၍ သွားလာရန် ခက်ခဲပါသည်။ သီးနှံများကို လူဖြင့် သယ်ယူရန် အခက်အခဲများရှိ သောကြောင့် အချို့လယ်ယာများ သည် မစိုက်ပျိုးနိုင်ပဲ ကျန်ရှိပသည်။ ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ် ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီကားများ သွားလာရအဆင်ပြေမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်စည် စီးဆင်းမှု ပိုမိုမြန်ဆန်လာမည်ဖြစ် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေများသည် အသင့်

အတင့်သာ အသုံးချစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့များကို ဟိုပိတ်စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေကို ရာသီအလိုက်သာသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ နွေရာသီတွင် ရေများခမ်းခြောက်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်ယာသို့ သွားလာမှုအနည်းငယ်ဝေးပြီး လမ်းမပေါက်သောကြောင့် သီးနှံများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ အချို့တောင်ယာများကို လမ်းမရှိ၍ မလုပ်ကိုင်ကြတော့ဘဲ မြေလွတ်မြေရိုင်းအဖြစ် ကျန်ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျေးရွာနေလူထုများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကျဆင်းမှုနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ မြေဩဇာပိုမိုသုံးစွဲမှသာ သီးနှံများအထွက်နှုန်းတိုးပါသည်။ အထွက်နှုန်းထိုက်သင့်သလောက်မရရှိပါ။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဓိကအားဖြင့် ပြောင်းကိုသာ စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြောင်း(၁)ဧကလျှင် ပျမ်းမျှပိသာ(၂၀၀)ထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် လိုအပ်သောဓါတ်မြေဩဇာများ၊ ပြောင်းမျိုးစေ့များကို ဟိုပိတ်စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ထို့သို့ ဝယ်ယူရာ၌ အကြွေးဝယ်ယူပါက (၅၀၀၀)ကျပ်ပိုပေးရပါသည်။ တောင်ပေါ်တွင် အဓိကစိုက်ပျိုးရသောကြောင့် တောင်စောင်းနေရာများသည် မိုးရွာလျှင် ရေတိုက်စားပြီး မြေဩဇာများရေနှင့်အတူ မျှောပါ၍ မြေဆီများနည်းပါးသွားသဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါသည်။ ကျောက်တောင်၊ ဗြုံးတောင်များ တည်ရှိပြီး အပေါ်ယံမြေသားထုသည်မှာ အများဆုံးတစ်ပေထုခန့်သာရှိသောကြောင့် တောင်စောင်းနေရာများတွင် လှေကားထစ်စိုက်ပျိုးနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုး၍မရပါ။ စပါးကို မိသားစုစားသုံးရန်အတွက်သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေဩဇာလုံလောက်စွာ မကျွေးနိုင်ခြင်း၊ ထွန်ယက်ရန် ကျွဲ၊ နွားမရှိခြင်း၊ ထွန်စက်၊ ပေါင်ဖြတ်စက်၊ အစေ့ချစက်၊ ချွေစက်အစရှိသည်များမရှိခြင်း၊ ဌာနရမ်းသော်လည်း စျေးကြီးခြင်း၊ လုပ်အားရှာရခက်ခဲခြင်း၊ နည်းပညာများ မရှိခြင်း ၊ ကျွဲ၊ နွားမမွေးမြူနိုင်၍ သဘာဝမြေဩဇာများ မရရှိခြင်း အစရှိသည့်အခက်အခဲများကြောင့် အထွက်နှုန်းလျော့ကျမှုများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံတော်မှ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ ၎င်းတည်ထောင်ပေးခြင်း(သို့) ဌာနရမ်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောကျေးရွာ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများနည်းပါးခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများရှိပါသည်။

လယ်မြေလုပ်ကိုင်သောတောင်သူအချို့သာ လက်တွန်းထွန်စက် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး တောင်ယာလုပ်ကိုင်သော တောင်သူအများစုသည် စက်ကိရိယာများမှာ စျေးကြီးသောကြောင့် ဝယ်ယူအသုံးမပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တောင်ယာလုပ်ကိုင်သူများသည် ကျွဲ၊ နွားများ ဖြင့် ထွန်ယက်၍

ပေါက်ပြားများ၊ ဓါးများဖြင့် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ သီးနှံအထွက်နှုန်းများတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ကောင်းစွာရှိပါသည်။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလိုအပ်သည့် စက်ကိရိယာများ မပြည့်စုံမှု စိုက်ပျိုးလိုသည့် တောင်ယာများသို့ သွားလာရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုများကို လိုအပ်နေခြင်းကြောင့် အဟန့်အတားများ တည်ရှိနေပါသည်။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ငွေကြေးလုံမလောက်စွာ မရရှိခြင်း၊ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းမှ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ချေးငှားပေးသော်လည်း လိုသလောက်မရရှိခြင်း၊ လိုအပ်သည့်အချိန်အခါမရရှိခြင်း၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်မွေးမြူသူနည်းပါး၍ သဘာဝမြေဆွေးများ မရရှိခြင်း၊ ဓါတ်မြေဩဇာများ လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုသလောက် မကျွေးနိုင်ခြင်းကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုပိုင်းတွင် အဟန့်အတားနှင့် ကြုံတွေ့နေရ ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး မိုးကို အားကိုး၍သာ စိုက်ပျိုးရပါသည်။ တောင်ကုန်းတောင်တန်းများပေါ်တွင် စိုက်ပျိုးရသောကြောင့် ပေါင်းသတ်ချိန်၊ မြေဩဇာများကျွေးချိန်တွင် ၅ဂါလံပုံးများကို ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သယ်ယူ၍ ဆိုင်ကယ်သွား၍ မရသောနေရာများတွင် လူဖြင့်သယ်ယူကာဆေးဖျန်းခြင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေရှိသော်လည်း ရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး ရေထွက်နှုန်းနည်း၍ အနီးအနားရှိလယ်မြေအနည်းငယ်သာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီများထံမှချေးငွေများချေးယူရရှိသော်လည်း တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်သာ ချေးယူနိုင်သဖြင့်လိုအပ်ချိန်မရပါ။ ထိုအချိန်များတွင် ပွဲစားများ၊ မြေဩဇာဆိုင်များတွင် အကြွေးဖြင့် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ထိုအခါ ပုံမှန်ဈေးနှုန်းထက် (၅၀၀၀)ကျပ် ပိုပေးရပြီးအတိုးနှုန်းများများနှင့်ဝယ်ယူရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျွဲ၊ နွားများ မွေးမြူသူနည်းပါး၍ သဘာဝမြေဩဇာများ၊ သဘာဝမြေဆွေးများအား လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သောဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများအား ဟိုပိတ်ဈေးနှင့် လားရှိုးမြို့ဈေးတွင် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ဆိုင်တွင်ပစ္စည်းပျက်တောက်သွားချိန်၌သာ နှောင်းနှေးကြန့်ကြာမှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ ထွက်ရှိသောသီးနှံများကို ဟိုပိတ်ဈေးနှင့် လားရှိုးမြို့ဈေးတွင်သာ ရောင်းချရပါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများကျရောက်မှု အနည်းငယ်ရှိသော်လည်း ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းများ မရှိပါ။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက် မွေးမြူသူရှားပါးပြီး ကြက်ကိုသာ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူကြပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်များကို ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု မရှိပါ။ ရောဂါဖြစ်ပွား

မှသာ လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်များအား ပွဲစားများထံ ပေါက်ဈေး အတိုင်း ရောင်းချရပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် စားကျက်မြေနှင့် ရေရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားများကို မွေးမြူရာတွင် သီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီးချိန်မှသာ လွှတ်ကျောင်းစနစ်ဖြင့် မွေးမြူရပါသည်။ သီးသန့် စားကျက်မြေဟူ၍ မရှိပါ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောရေကို စက်ရေတွင်းမှ ရရှိပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားများကို စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတွင် ထွန်ယက် ရန်နှင့် ရောင်းစားရန်အတွက် အသုံးပြုကြပါသည်။

မွေးမြူရေးအတွက် လိုအပ်သောအစာများ၊ ဆေးဝါးများကို ဟိုပိတ်ဈေးတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးသားငါးထုတ်လုပ်မှုတွင် အဓိကနွားရောင်းရခက်ခဲခြင်း၊ ဝက်သားပေါက်များ ရောင်းချမှုခက်ခဲခြင်း၊ အသားတိုးဝက်ကြီးများ ရောင်းချရာတွင် လိုအပ်သောဈေးနှုန်းများ မရရှိခြင်း၊ အိမ်ခြံဝင်းများလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ရောဂါများအနေဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်ခန့်ကျ ရောက်တတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ လိုအပ်သည့် အရင်းအနှီးငွေများလုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ မွေးမြူရေးနည်းပညာအသိဗဟုသုတမရှိသောကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူမရှိပါ။ ရှေးရိုးစဉ်လာအတိုင်းသာ မွေးမြူကြ၍ ရောဂါကျရောက်မှသာ ရမ်းကုများဖြင့် ဆေးကုသခြင်း၊ ဆေးထိုးနှံခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်သောချိန်များတွင် အချိန်မီကုသနိုင်ပါက ပျောက်ကင်းပြီး၊ များသောအားဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များကို ကုမ္ပဏီနှင့် ပွဲစားများမှ ကျေးရွာတွင် လာရောက်ဝယ်ယူ၍ ၄င်းတို့ သတ်မှတ်သောနှုန်းထားအတိုင်းသာ ရောင်းချရပါသည်။ ဝက်၊ ကြက်များကို မိမိအိမ်ခြံဝင်းအတွင်း၌သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် အိမ်ခြံဝင်း မြေနေရာအလုံအလောက်မှုမရှိပါ။ မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်သည့်နည်းပညာများ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဝန်ဆောင်မှုများမရှိသဖြင့် ရာသီကူးပြောင်းချိန်တွင် ရောဂါများကူးစက်ခံရပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုအနည်းငယ်ရှိသည့်အပြင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ပတ်သက်သည့်အတွေ့အကြုံ၊ အသိပညာများအားနည်းကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် သော ကျေးရွာဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့များ၍ ကြုံရာကျပန်းလုပ်ကိုင်သော လုပ်သားများပါသည်။ မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပြီး လျှပ်စစ်မီးပုံမှန်ရရှိပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်နှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်များမရှိပါ။ မြစိမ်းရောင်

ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ချေးငွေများရရှိသော်လည်း လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ လုပ်သားအင်အားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်အမြဲလုပ်ငန်းခွင်မရှိခြင်း၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံမရှိခြင်းများကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေသောပညာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်စွာတက်မြောက်မှု အားနည်း၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ နေရာမလုံလောက်ခြင်း၊ ရင်းနှီးပိုင်းဆိုင်ရာမလုံလောက်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ နည်းပညာနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရရှိခြင်းတို့ကြောင့် အခက်အခဲများကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကုန်ကြမ်းများအသင့်အတင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အချို့မိသားစုဝင်များသည် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်၍ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုကြပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာအတတ်ပညာများ ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်မှုအားနည်းသဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ အခြားဒေသများနှင့်နိုင်ငံ ရပ်ခြားဒေသတို့တွင် အခြေခံအလုပ်များကို သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ များပြားသဖြင့် ကျေးရွာတွင်းတွင် လုပ်သားအင်အား ရှားပါးပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိမှုလည်း အားနည်းပါ သည်။

(ဃ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

ကျွန်တော်တို့ဒေသတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါး၍ မူဆယ်မြို့၊ လားရှိုးမြို့နှင့် တရုတ်ပြည်များသို့ သွားရောက်၍ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၊ ထမင်းဆိုင်များနှင့် အိမ်အကူအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သွားပြန်လုပ်ရာတွင် စရိတ်စျေးကြီးခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ရာတွင် ရေရှည်လုပ်မှသာ လုပ်ခလစာကောင်းများရရှိခြင်းတို့ကြောင့် အနည်းဆုံး တစ်နှစ်ခန့်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်နှင့်၊ ကျေးရွာထက် လုပ်အားခ(၂)ဆ ပိုမိုရရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဝေးနေရာသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် နေသူထံမှ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုသောအိမ်ထောင်စု(၁၇)အိမ်ရှိပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေများကို လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ကြပါသည်။

(င) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာနှင့် မနီးမဝေးတွင် ဟိုပိတ်စျေးရှိပြီး (၅)ရက်တစ်စျေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စျေးပိတ်ရက်များတွင် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ ဟိုပိတ်စျေးတွင် လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး အခြားဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများကိုမူ လားရှိုးမြို့ပေါ်စျေးသို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။

(စ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးထားသော အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း) ရှိပါသည်။ စီမံကိန်းကို ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်၍ အတိုးနှုန်း(၁%)ဖြင့်၊ အတိုးအရင်းအား တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေးဆပ်ရပါသည်။ စိုက်ဘဏ်(သို့)ပုဂ္ဂလိကဘဏ်အစရှိသည့်ဘဏ်များမှာ ပုံစံ(၇)မျိုးအထောက်အထားမရှိသောကြောင့် ချေးယူ၍မရရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်ပြင်ပမှလာရောက် လုပ်ဆောင်ပေးနေသည့်ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အတိုးနှုန်းသက်သာသောကာလရှည်ချေးငွေများ ရရှိရန် လိုလားကြပါသည်။

၆။ အခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ကျွန်တော်တို့၏ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေဖြင့် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် သိန်း(၅၀)ချပေးပြီး ပေ(၁၀၀၀)အထိ ကျောက်ချောလမ်းခင်းပြီး ဖြစ်ပါ သည်။ ကျန်သောလမ်းမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်နေ၍ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ တစ်နှစ်လျှင် ၄-၅ ကြိမ် ပြန်လည်ပြုပြင်ရပါသည်။ မိုးများသောဒေသဖြစ်၍ သွားလာရအခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ လမ်းရေ တိုက်စားခြင်း၊ ရွံ့ဗွက်များပေါများခြင်း၊ ရေအိုင်များဖြစ်ပေါ်ခြင်းများကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုများ ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ကယ်များကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်အဖြစ် အဓိကအသုံးပြုကြပြီး ကား၊ ထော်လာကျီများ သုံးစွဲမှုနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မော်တော် ဆိုင်ကယ် (၅၃)စီး၊ ထော်လာကျီ (၅)စီး၊ ကား (၂)စီး စသည်ဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍအတွက် အသုံးပြုနေကြပါသည်။

(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် အခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ အချို့အိမ်များသည် မီးလိုင်းကြေးသွင်း ရခြင်း၊ ကြိုးသွယ်တန်းခမြင့်မားခြင်း၊ အိမ်တွင်းဝါယာရိန်းရိုက်ခစျေးကြီးခြင်း၊ မီတာစောင့်ရှောက်ခ စျေးကြီးသဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။ ဆိုလာမီးကိုသာ အားကိုးရပါသည်။

(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး မည်သည့်ဖုန်းလိုင်းမဆို ရရှိပါသည်။ သို့သော် ပညာတတ်နည်းပါးခြင်း၊ ဘာသာစကားခက်ခဲခြင်း၊ မြန်မာစကားတက်ကျွမ်းမှု မရှိခြင်း၊ စာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်းကြောင့် သတင်းအချက်အလက်များအချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ သိရှိနိုင်မှုအားနည်းပါသည်။

၇။ ပညာရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်း၌ ယခင်က အခြေခံပညာ ကျောင်းမရှိခြင်း၊ ရှိသည့်ကျောင်းနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်းများကြောင့် စာမတတ်သူဦးရေများပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင်လည်း စီးပွားရေးခက်ခဲခြင်း၊ မြို့ထဲတွင် ဆွေမျိုးအသိမရှိခြင်း၊ ဘော်ဒါဆောင်ထားရန် ငွေကြေးခက်ခဲမှုများရှိခြင်းတို့ကြောင့် အထက်တန်းပညာကို တက်ရောက်သူဦးရေနည်းပါးပါသည်။ ရိုးရာကိုးကန့်ပညာရေးကျောင်းကိုသာ သင်ယူကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ များလာခြင်း၊ ဘာသာစကားပေါက်ရောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းခြင်းများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

အချို့အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုများပြီး ကျောင်းနေစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်းများ ရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်၍ ကျောင်းသားဦးရေ နည်းပါးနေရပါသည်။ ကျောင်းနေအရွယ်များသော်လည်း အခက်အခဲမျိုးစုံနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကျောင်းဆောင်အိမ်သာများလုံလောက်မှု ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂမှာ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ အဓိကအစိုးရခန့်ဆရာ/ဆရာမ မလုံလောက်၍ ကျေးရွာခန့် ဆရာ/မ ငှားရမ်းရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လစာအခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာမှာ ကျောင်းဆရာ/မ မလုံလောက်မှုမှာ အဓိကပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ တပည့်ဆရာအချိုးမှာ ၆၉း၁ကျော်ရှိနေပြီး ဆင်းရဲသောမိသားစုကျောင်း စရိတ်မတတ်နိုင်မှုမှာ လုံးဝမရှိဘဲ ကျောင်းမိဘဆရာအသင်းမှ ကြိုးစားကူညီမှုဖြင့် လက်တွဲခေါ်ယူ နေရပါသည်။

ကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာကျောင်းကို Arche Nova အဖွဲ့အစည်းမှ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပေးခြင်းကြောင့် မူလတန်းကျောင်းကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၇)ရက် နေ့တွင် ကျောင်းဆောင်ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ပြီး ကျောင်းဆောင်သစ်(၂)ဆောင်၊ ကျောင်းအိမ်သာ၊ သောက်ရေသန့်စက်၊ ကျောင်းအားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများနှင့် ကျောင်းခြံစည်းရိုးများကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျောင်းအဆောက်အဦနှင့် ပရိဘောဂများပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိပါသည်။

ကျောင်းတွင် နံက်(၆:၃၀)မှ (၈:၀၀)နာရီအထိ ကိုးကန့်စာ(တရုတ်စာ)ကို သင်ကြားပြီး ပုံမှန်ကျောင်းချိန်ကို ဆက်လက်သင်ကြားပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် အစိုးရခန့် ဆရာမ(၁)ဦး

သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှဆရာမ(၂)ဦးကို ငှားရမ်းထားပေးပါသည်။ ဆရာ/ ဆရာမငှားရမ်းခ အတွက် ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှ တစ်ဦးလျှင်၃၀၀၀ကျပ် ထည့်ဝင်ကြရပါသည်။ အတန်း(၅) တန်းတွင် ဆရာမ(၃)ဦးသာရှိသည့်အတွက် ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ တန်းခွဲများကိုမျှ၍ သင်ကြားရသောကြောင့် ပညာတတ်မြောက်မှုတွင် အားနည်းပါသည်။

၈။ ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရပိုင်းတွင် အာဟာရချို့တဲ့မှုမှ အခြေပြု၍ ပုံမှန်စားသောက်မှု နည်းပါးခြင်း၊ လိုအပ်သည့်အချို၊ အချဉ်၊ အစပ်၊ အခါး စသည့်အာဟာရများကို မစားသုံးနိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှထွက်ရှိသော အသီးအနှံဖြင့်သာ စားသောက်ရ၍လိုအပ်သည့် အာဟာရမရရှိမှုကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း၊ ၄င်္ဂါဖျားရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းစသည့် ရောဂါများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများမရှိသောကြောင့် ရာသီအလိုက် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ ၄င်္ဂါဖျားရောဂါများလည်း အနည်းငယ် ဖြစ်ပွားမှုရှိပါသည်။ အစားအသောက် ဆင်ခြင်စားသုံးမှုမရှိသောကြောင့် သွေးတိုး၊ ဆီးချိုရောဂါများလည်း ဖြစ်ပွားသူများရှိပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးမှာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမှ အခါအားလျော်စွာ ခေါ်ယူထိုးနှံပေးပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် ပန်ဟတ် ကျေးရွာမှ (၃)မိုင်အတွင်းတွင်တည်ရှိပြီး အခန်းကုတင်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာနှင့်ရွာအနီးတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ဆေးကုသမှုခံယူရန်ခက်ခဲပြီး လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ဆေးကုသရပါသည်။

သောက်သုံးရေမှာ လားရှိုးမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တူးဖော်ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အဝီစိတွင်းစက်တပ်မှ တစ်ရွာလုံးဖြန့်ချိမှီခို သောက်သုံးနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာများကို သုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စုများပြီး မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စုများလည်း အနည်းငယ်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။

၉။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များလက်ရှိအလေ့အကျင့်မှာ ဓါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲမှုများခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုများခြင်း၊ တောင်ယာများမီးရှို့ခြင်း၊ သစ်တောများမီးရှို့ခြင်း၊ သစ်ပင်များခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းခြင်း၊ ထင်းခုတ်မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများကြောင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများရှိနေပါသည်။

၁၀။ ကျား–မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ မြင့်မားပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာအတွင်း သာရေးနာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးများတွင် အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်၍ ချက်ပြုတ်ရေးများ၊ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းများ၊ ပစ္စည်းများထိန်းသိမ်းခြင်းတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ မည်သည့်လုပ်ငန်းမဆို ပါဝင်တက်ကြွမှုများရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးငယ်များအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု၊ တိုင်ကြားမှုများမရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်များ အား နည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စ၊ မိသားစုသားသမီးအရေးနှင့်သာ အချိန်ကုန်သဖြင့် ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ် မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ခေါင်းဆောင်နိုင်မှုမရှိပါ။

၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်း၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများ ရှိပါသည်။ အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မရှိပါ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှုအားနည်းပါသည်။ လူငယ်များသင်ယူလေ့လာနိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားစရာများ နေရာ၊ လူငယ်ရိပ်သာ၊ စာကြည့်တိုက်များမရှိပါ။ တရုတ်ရိုးရာ ဓလေ့ယဉ်ကျေး မှုအမွေအနှစ်၊ အကများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး ပွဲတော်များကျင်းပသည့်အချိန်တွင် ရိုးရာ အကများ ကပြခြင်း၊ တူရိယာများဖြင့် တီးခတ်ဖျော်ဖြေခြင်းများ ရှိပါသည်။

၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ ရွာတွင်း ပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်နှင့် ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသောကြောင့် တည်ငြိမ်ပြီး ဘေးကင်းလုံခြုံမှု မှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေမှာ နည်းပါးပါသည်။ အခြားရွာများမှ လာရောက် ခိုးယူသူ တစ်ခါတစ်ရံရှိတတ်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာမှလုံခြုံရေးနှင့် လူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် လုံခြုံမှုအနေအထားကောင်းမွန်ပါသည်။

၁၃။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း	၁	3	3			
၂	ကျောင်းအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း	၄	3	3			
၃	ကျောက်သုံးပရိဘောဂများ ဖြည့်တင်းခြင်း	၃	3	3	3		
၄	မွေးမြူရေးပညာပေးသင်တန်း	၆	3	3	3	3	3
၅	စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇	3	3	3	3	3
၆	စက်ကိရိယာများအရစ်ကျဝယ်ယူ/ငှားရမ်းခြင်း	၈			3	3	
၇	သစ်တောနှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်းပေးခြင်း	၉	3	3	3	3	3
၈	ကျန်းမာရေးပညာပေးသင်တန်း	၁၀	3	3	3	3	3
၉	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း	၅	3	3	3	3	3
၁၀	ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း	၂		3	3		

အပိုင်း (ခ)

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (၁) ပန်ဟတ်ကျေးရွာ

ကျေးရွာ – **ပန်ဟတ်ကျေးရွာ** **ကျေးရွာအုပ်စု** – **ပန်ဟတ်ကျေးရွာအုပ်စု** **မြို့နယ်** – လား:ရှိုးမြို့နယ် **တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်**– ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)
စီမံချက်အမည် – ကျေးရွာလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ • ကျေးရွာလမ်းတွင် ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ ဖြစ်နေသောကြောင့် ရွာသူ/သားများ၊ ကျောင်းသူ/သား ကျောင်းသွားကျောင်းပြန်ရာတွင်၄င်း၊ သွားလာရာတွင် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ • စီးပွားရေးအတွက် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာတွင် အခက်အခဲများ ဖြစ်စေပါသည်။
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်) • မိုးတွင်းကာလ မိုးကြီးသည့်အခါများတွင် ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ မရှိစေရန်၊ • ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ပညာသင်ယူမှုတွင် သွားလာရ အဆင်ပြေစေရန်၊
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ) • လမ်းကောင်းမွန်မှုကြောင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားတိုးတက်လာမည်။ • ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ ပညာသင်ယူမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားတိုးတက်လာမည်။ • လမ်းကောင်းမွန်မှုကြောင့် စီးပွားရေး ရောင်းဝယ်မှု ပိုမိုအဆင်ပြေလာမည်။ • ကျေးရွာလည်း ယခင်ကထက်ပိုမိုတိုးတက်လာပါမည်။
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်) • ကျေးရွာလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း(၈၀၀'× ၁၂'× ၆")
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• ၁၀၀၀၀၀၀၀(ငွေသား) • _____(ငွေသား)	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန • ကျေးရွာ

• ၃၇ဖ၀၀၀၀ (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	• ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်	၂၀၉	၁၈၅	၃၉၄	၈	၃၀	၂၀	၂	၆၀
အကျိုးခံစားမည့်သူ ဦးရေ	၂၀၉	၁၈၅	၃၉၄	၈	၃၀	၂၀	၂	၆၀
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် နှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ) • **ပန်ဟတ်**ကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း – ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် – ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် – • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးခေါ်ယူပြီး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ပွင့်လင်းစွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါမည်။ • လမ်းခင်းရာတွင် ကျေးရွာမှ လုပ်အားထည့်ဝင်ပါမည်။ • လိုအပ်ပါက ပစ္စည်းထည့်ဝင်ပါမည်။
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များ • လုပ်ငန်းများ ကောင်းမွန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအဆင့် အလိုက် ကျေးရွာလူထုအား အစည်းအဝေးခေါ်ယူပြီး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပါမည်။ • လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါကလည်း လုပ်ငန်းပြီးဆုံးမှု အလွဲအပြောင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း နှင့် ဖွင့်လှစ်ပွဲ လုပ်ဆောင်ပါမည်။ • လမ်းပြုပြင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ရေရှည်တည်တံ့စေရေးအတွက် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် ညွှန်ကြားချက် များထားရှိပါမည်။ • လမ်းပြုပြင်မှုအား မပျက်စီးအောင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများအားလုံး ထိန်းသိမ်းသွားပါမည်။ လမ်းအခြေအနေအား ရေရှည်ကောင်းမွန်ခိုင်ခံ့စေရေးအတွက် လိုအပ်သောပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု လုပ်ငန်းများကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ဆောင် သွား

ပါမည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၊ဟိုပိတ်ကျေးရွာအုပ်စုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးမောင်စိုး	ဦးတင်ရွှေ	၉/ကပတ(နိုင်)၀၄၀၆၇၄	၄၇	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၂၆၅၆၁၂၃၂၂
၂	ဦးလောအေး	ဦးကိုက်ပေါင်	၁၃/လရန(နိုင်)၀၈၃၅၂၀	၄၇	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၃၁၅၉၁၁၅၁
၃	ဦးလော်တား	ဦးဟော်ရင်ပေါင်	LSO-၂၁၁၃၃၀	၂၈	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၂၅၈၆၂၅၅၃၇
၄	ဦးကျော်ခိုင်စိုး	ဦးမြင့်သန်း	၉/ကပတ(နိုင်)၂၆၃၅၁၅	၂၂	စာရင်းကိုင်	၀၉-၄၄၂၉၀၄၂၁၁
၅	ဒေါ်ရင်ထွမ်	ဦးလီဟွမ်ကြုံ့	LSO-၂၁၁၃၃၃	၂၇	သော့ကိုင်(၁)	၀၉-၇၈၄၂၈၃၄၈၀
၆	ဦးလောက်ဆိန်	ဦးချောက်တေ့	၁၃/လရန(နိုင်)၄၆၂၃၄၉	၄၈	သော့ကိုင်(၂)	၀၉-၂၅၅၆၁၉၇၂၅
၇	ဒေါ်ဝမ်ဆုန်ရင်း	ဦးဝမ်ဆုန့်	LSO-၂၁၁၁၇၁	၄၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၇၁၇၆၀၆၃၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၃	၅	၈
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၃	၂၀	၄၃
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၉	၂၄	၅၃
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၂	၃၁	၆၃
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၁၈	၉၄	၂၁၂
၆၅ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄	၁၁	၁၅
စုစုပေါင်း		၂၀၉	၁၈၅	၃၉၄
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၆၀		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု၁နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာမွေးကင်းစမှအသက် (၁)နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁နှစ်မှ ၄နှစ် ဆိုသည်မှာအသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၅နှစ်မှ၉နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၀နှစ်မှ၁၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည် မှအသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၅နှစ်မှ၆၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊အသက်၆၅နှစ်နှင့်အထက်ဆိုသည်မှာအသက် (၆၅)နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့်၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၆၀)အိမ်ရှိပြီး၊ ဗမာ၊ ကိုးကန့်၊ ခိုလုံ-လီရှော လူမျိုးများ စုပေါင်းနေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၉၄)ဦးဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၆-၇)ဦးရှိပါသည်။ နို့စို့အရွယ်ကလေးများအား ကာကွယ်ဆေးများ ပုံမှန်ထိုးနှံပေးလျက်ရှိပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးများ မထိုးနှံကြသော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိပါသည်။ ကလေးများသည် မူလတန်းပညာကို ၆-၇နှစ်မှ စတင်တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကလေးဦးရေ များပြား၍ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသားများသည် တောင်ယာလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ပြီးပါက မီးသွေးဖုတ်ခြင်း၊ ပန်းရံ လက်သမားလုပ်ခြင်း၊ ပိုးစာပင်များစိုက်ခြင်း၊ ပိုးမွေးခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် တောင်ယာအဌားလိုက်ခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခြင်း၊ ပြောင်းချိုးခြင်း၊ ပန်းနှမ်းများ စိုက်ပျိုးခြင်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိပါ သည်။

(ခ)အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁)လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၀	၁၃၁	၀	မြင့် □လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၄	၃၂	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား /	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၄	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၆	၃၄	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်လတ်နိမ့်
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပါသည်။ မြေယာမဲ့များသောကြောင့် လုပ်သားအင်အားလုပ်ကိုင်နိုင်မှုများပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားအငှားလိုက်ခြင်း၊ ပန်းရံလက်သမားလုပ်ငန်း၊ ပိုးမွေးခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပိုးစာပင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပန်းနှမ်းစိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပြောင်းဖူးချိုးခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခင်း ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ စပါးစိုက်ခြင်းများ လုပ်ကိုင်ပြီး စားသောက်ကြပါသည်။ လားရှိုးမြို့၊ မူဆယ်မြို့၊ လောက်ကိုင်မြို့နှင့်

တရုတ်ပြည်များသို့ သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများလည်းရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဈေးရောင်းခြင်း လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် ဈေးဆိုင်(၆)အိမ်ရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခန္ဓာန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခန္ဓာန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၅၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၅၀၀၀	၀	၈၀၀၀	၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်(၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသဖြင့် အခြား ဒေသများ သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောင်ယာနေ့စား လုပ်အားခကို အနည်းဆုံး (၄၅၀၀) ကျပ်မှ အများဆုံး(၆၀၀၀)ကျပ်ထိ ရရှိပါသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပါက အနည်းဆုံး လုပ်အားခ(၁၅၀၀၀)ကျပ်မှ အများဆုံး(၂၁၀၀၀)ကျပ်ထိ ရရှိပါသည်။ နေ့စားလုပ်ခ နည်းပါးနေခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း အမြဲလုပ်ငန်းခွင်မရှိခြင်းများကြောင့် ရွာတွင်းလုပ်ကိုင်သူ နည်းပါးပြီး အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်မှုများပါသည်။ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများသည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ငန်း၊ အရောင်းဝန်ထမ်း၊ အိမ်အကူ၊ စားသောက်ဆိုင် စားပွဲထိုးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဧယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၁၃.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၁၅၂.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ ကျွန်းမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
ခနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း □ သင့်□ ညံ့ □
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း □ သင့်□ညံ့ □
မြေလွတ်မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း □ သင့်□ ညံ့ □
စုစုပေါင်း	၁၆၅	☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့်သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသောစိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့်နိုင်ငံတော်ကသီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့်မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး မြေပိုင်ဆိုင်မှုများပါသည်။ တောင်ယာသို့ သွားလာမှုအနည်းငယ်ဝေးပြီး လမ်းမပေါက်သောကြောင့် သီးနှံများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ အချို့တောင်ယာများကို လမ်းမရှိ၍ မလုပ်ကိုင်ကြနိုင်ဘဲ မြေလွတ်မြေရိုင်းအဖြစ် ကျန်ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျေးရွာနေလူထုများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ကျဆင်းမှုနှင့်ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ မြေဩဇာပိုမိုသုံးစွဲမှသာ သီးနှံများ အထွက်နှုန်းတိုးပါသည်။

(၈-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ကျောက်မျက်စသ	များ□□□□ သင့်□□ နည်း□□ မရှိ□□□	လွယ်□□ခက်□ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
ည်။)		
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်မျ ား	များ□□□□ သင့်□□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□ခက်□ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ□□□□ သင့်□□□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□□□□□□ခက်□အ သုံးမပြုနိုင်ပါ□
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ□□□□ သင့်□□ နည်း□□ မရှိ□□	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျောက်တောင်နှင့် ဖြုံးတောင်များတည်ရှိနေပြီး ရွာ၏ အကာအကွယ်သဖွယ်ဖြစ်နေ၍ အသုံးမပြုကြပါ။ တောဝက်၊ ဂျီစသည့်သဘာဝတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ် များကို တစ်ခါတစ်ရံတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

(ဃ)ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်ေ	ညံ့	အလွန်ညံ့

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
		ောင်း		
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၈	၃၀	၂၀	၂

ရင်းမြစ်... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၁၁.၆၇%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုက (၃၆.၆၇%)၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၂၄.၉၉%)နှင့် အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၂၆.၆၇%) ရှိပါသည်။ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၆)ဧကနှင့် အထက်ရှိခြင်း၊ တိုက်အိမ်များ၊ ကားများ၊ လယ်ယာသုံးပစ္စည်း ကိရိယာများဖြစ်သော လက်တွန်းထွန်စက်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၃)ဧကအထက်ရှိခြင်း၊ သွပ်မိုးထရံကာအုတ်ခုံအိမ်များ၊ ထော်လာကျီများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၁)ဧကအထက်ရှိခြင်း၊ သွပ်မိုး မြေစိုက်ထရံကာအိမ်၊ ဆိုင်ကယ်များ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။ သက်ကယ်မိုး ဝါးထရံကာအိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c–၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၃လနှင့်ဖြလကြားဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
ဖြလမှ၁၂လအထိဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀

ရင်းမြစ်... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။

(ဇ-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖြင့်နှစ်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၅		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	၀		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အမျိုးသားများသည် မှုးယစ်ဆေးဝါးစွဲနေသူများဖြစ်၍ အလုပ်မလုပ်ကြသည့်အတွက် အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပြောင်းချိုးခြင်း၊ ပြောင်းစိုက်ခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်း၊ ပန်းနှမ်းစိုက်ခြင်းများတွင် နေ့စားအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုသည် မိသားစုများပြီး မုဆိုးဖို၊ မုဆိုးမများ ဖြစ်နေခြင်း၊ အချို့သည် ကိုယ်အင်္ဂါမသန်စွမ်းပြီး လေဖြတ်နေသူများရှိနေခြင်း၊ သားသမီးဆွေမျိုးများမရှိ၍ ရပ်ရွာမှစောင့်ရှောက်ပေးနေရပါသည်။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ဝိုင်းဝန်းစိုက်ပျိုးပေးခြင်း၊ ဖျားနာမှုရှိလျှင် ရပ်ရွာမှ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းပို့ပေးခြင်း ၊ ညဘက်တွင် စောင့်ရှောက်ပေးရခြင်းများရှိပါသည်။

(ဇ-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□□မရှိ□□

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၆	မုန်တိုင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၇	ငလျင်	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၈	မီးဘေး	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူ ရွာသားများ

ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် – နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု – လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွာနှင့်တောင်ယာသွားရာလမ်း အလှမ်းဝေးသောကြောင့် အချို့တောင်ယာများတွင် သီးနှံမစိုက်ပျိုးနိုင်သဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်း များကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုမြင့်ပါသည်။ ကျန်းမာရေး အသိမရှိခြင်းကြောင့် ၄က်ဖျားရောဂါများ၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဆိုင်ကယ်စျေးသည်များမှ မသန့်ရှင်းသော အသားများ လာရောက်ရောင်းချခြင်း၊ ရွာသားများမှလည်း ဝယ်ယူစားသောက်ခြင်းများကြောင့် ကူးစက် ရောဂါမကြာခဏဆိုသလိုဖြစ်ပွားပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့်□လတ်□နိမ့်□မရှိ□
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်□လတ်□နိမ့်□မရှိ□
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်□လတ်□နိမ့်□မရှိ□
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင်နေထိုင်သူ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	မြင့်□□□လတ်□□□နိမ့်□မရှိ□□
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ(Prone	မြင့်□□□□□□လတ်□□□□□□နိမ့်□□□□□□မရှိ□

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
	to accident)တွင်နေထိုင်သူများ	□
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့်□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၈	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□
၂၀	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	မြင့်□□လတ်□□နိမ့်□□□မရှိ□□

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှု ရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူ၍ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်များစည်းကမ်းမဲ့စွာ မောင်းနှင်ခြင်းများကြောင့် ယာဉ်မတော်တဆမှုများ

ဖြစ်လာနိုင်၍ ထိခိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ အမျိုးသားများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲနေသူများဖြစ်၍ အလုပ်မလုပ်ကြသည့်အတွက် အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုစားဝတ် နေရေးအတွက် ရုန်းကန်ရှာဖွေစားသောက်ရသောကြောင့် ထိခိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများသည် ကျေးရွာတွင်း ကြုံရာကျပန်းအလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ နေပူမိုးရွာမရွောင်လုပ်ကိုင်ရခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းပါးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။ ဆေးစွဲသူများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ရုံသာမက လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စများ၌ လှစ်ဟာမှုများ၍ ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများသည် အခြားဒေသသို့ မိဘဆွေမျိုးများနှင့် ဝေးကွာပြီး ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဓါးမြတိုက်လုယက်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ညဉ့်ဆတ်မျှတသော ဆက်ဆံရေးမရရှိခြင်း၊ လုံခြုံစိတ်ချမှုမရှိခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါ သည်။

(၂)ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က–၁)ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၈	၀	၈	ပညာရေး☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရး/☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၂	မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၄	၃	၇	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐ ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုး☐း/☐☐လုံခြုံရေး☐းနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၃	ကိုးကန့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၄	၄	၈	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐ ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐သာရေး ဖွံ့ဖြိုး☐းနာရေး၊လူမှု/☐☐လုံခြုံရေး☐းနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၄	ပြည်သူစစ်အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၈	၀	၈	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐ ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐သာရေး နာရေး၊လူမှု/ ဖွံ့ဖြိုးရေး☐☐လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၅	မီးသတ်အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐☐☐☐၏ ၃ ☐	၃	၀	၃	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐ ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐သာရေး နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုး☐း/☐☐လုံခြုံရေး☐းနှင့် ကာကွယ် ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၆	ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၃	၂	၅	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐ ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐သာရေး နာရေး၊လူမှု/ ဖွံ့ဖြိုးရေး☐☐လုံခြုံရေး နှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁)စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။
(၂)လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။
(၃)ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာရေး၊ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်၍ ရွာသား/သူများမှ ရွာလုံးကျွတ်ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးခြင်း၊ ချက်ပြုတ်ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြပါသည်။ မြစိမ်းရောင် ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပြီး နိုင်ငံတော်ထောက်ပံ့ငွေအား ကျေးရွာအတွင်း ချေးယူစေပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများစသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ ကိုးကန့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့သည် လမုန့်စားပွဲတော်၊ တရုတ်နှစ်သစ်ပွဲတော်များတွင် အမျိုးသမီးများသည် တရုတ်ရိုးရာအက၊ မြေဝိုင်းအကများ ကပြခြင်း၊ အမျိုးသားများမှ ဗုံSoloများ၊ တယောများ တီးခတ်ဖျော်ဖြေကြပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်၍ ကျေးရွာတွင်း သာရေး/နာရေး များရှိပါက တစ်အိမ်(၁)ယောက်ပါဝင်ပြီး ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်၌ အမှိုက်များ ကောက်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းလှည်းခြင်း၊ သစ်ပင်ချုံနွယ်များ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(က-၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	မဂ္ဂင်ဖောင်ဒေးရှင်း အဖွဲ့	၁□□□□၂□□□□၃□□□□၄□ ၅□□□□၆□□□□၇□	ပညာရေး□□□□ငွေကြေး□□□□ကျန်းမာရေး□□□□ဘာသာရေး□□□□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□□□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၂		၁□၂□□□□၃□□□□၄□ ၅□□□□၆□□□□၇□	ပညာရေး□□□□ငွေကြေး□□□□ကျန်းမာရေး□□□□ဘာသာရေး□□□□စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□□□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၃		၁□□□□၂□□□□၃□□□□၄□ ၅□□□□၆□□□□၇□	ပညာရေး□□□□ငွေကြေး□□□□ကျန်းမာရေး□□□□ဘာသာရေး□□□□စိုက်ပျိုး

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
			ားမွေးမြူရေး□□□□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၄		၁□□□□၂□□□□၃□□□□၄□ ၅□□□□၆□□□□၇□	ပညာရေး□□□□ငွေကြေး□□□□ကျန်းမ ာရေး□□□□ဘာသာရေး□□□□စိုက်ပျို ားမွေးမြူရေး□□□□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၅		၁□□□□၂□□□□၃□□□□၄□ ၅□□□□၆□□□□၇□	ပညာရေး□□□□ငွေကြေး□□□□ကျန်းမ ာရေး□□□□ဘာသာရေး□□□□စိုက်ပျို ားမွေးမြူရေး□□□□သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ –Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းလိုအပ်နေသော ပညာရေးအဆောက်အအုံ၊ ကျောင်းသုံးခုံ၊ စားပွဲ၊ ကျောင်းသားသုံးလွယ်အိတ်၊ စာအုပ်၊ ခဲတံ၊ ကျောင်းဝတ်စုံနှင့် ကျောင်းအိမ်သာများကို မဂ္ဂင်ဖောင်ဒေးရှင်း အဖွဲ့အစည်းမှ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပေးခဲ့ ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၀	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၁၁	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၂၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၆	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်	၁	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၆၀	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၏(၃၃.၃၃%)သည် မြေယာမဲ့သူများဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စားကြသူများဖြစ်သည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁၈.၃၃%)သည် ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၃၆.၆၇%)ရှိသော တောင်သူငယ်များသည် လယ်ယာမြေလုံလောက်မှုရှိပြီး၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁၀%)ရှိသော တောင်သူလတ်များသည် လယ်မြေ ပိုင်ဆိုင်မှုဧကများပါသည်။ တောင်သူကြီးသည် လယ်မြေ(၁၄)ဧက၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှု(၁.၆၇%) ရှိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက်(ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၂	ရေလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၅	အဝီစိတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၁၃.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	ရှိ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက်(ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	မရှိ မဖြေဆိုပါ
၈	ချောင်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် မဖြေဆိုပါ	ရှိ မရှိ မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ယာလုပ်ငန်းများသည် မိုးကိုသာ အဓိကအားကိုး၍ စိုက်ပျိုးရပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေသည် ရွာမှ(၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းများတွင် စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။ သို့သော် နွေရာသီတွင် ရေများခမ်းခြောက်ပါသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှု မရှိပါ။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဧယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေအထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
ပြောင်း	၁၅၂	ဝိသာ	၁၇၀	၂၂၀	၁၉၅	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	မြင့်[illegible]လတ်[illegible]နိမ့်	မြင့်[illegible]လတ်[illegible]နိမ့်

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ဧကအထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၃	တင်း	၄၀	၅၀	၄၅	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	မြင့်လတ်နိမ့်	မြင့်လတ်နိမ့်
								မြင့်လတ်နိမ့်	မြင့်လတ်နိမ့်

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဓိကအားဖြင့် ပြောင်းကိုသာ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြောင်း(၁)ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ ပိဿာ(၂၀၀၀)ထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် လိုအပ်သောဓါတ်မြေဩဇာများ၊ ပြောင်းမျိုးစေ့များကို ဟိုပိတ်စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ထို့သို့ ဝယ်ယူရာ၌ အကြွေးဝယ်ယူပါက (၅၀၀၀)ကျပ်ပိုပေးရပါသည်။ တောင်ပေါ်တွင် အဓိကစိုက်ပျိုးရသောကြောင့် တောင်စောင်းနေရာများသည် မိုးရွာလျှင် ရေတိုက်စားပြီး မြေဩဇာများရေနှင့်အတူ မျှောပါ၍ မြေဆီများ နည်းပါးသွားသဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါသည်။ ကျောက်တောင်၊ ဖြုံးတောင်များတည်ရှိပြီး အပေါ်ယံမြေသားထုသည်မှာ အများဆုံးတစ်ပေထုခန့်သာရှိသောကြောင့် တောင်စောင်းနေရာများတွင် လှေကားထစ်စိုက်ပျိုးနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုး၍မရပါ။ စပါးကို မိသားစုစားသုံးရန်အတွက်သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောသူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၀	၀	၀	၀

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောေ ောင်သူအရေအတွက်
လက်တွန်းထွန်စက်	၄	၀	၀	၀
အစေ့ချကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခြွေလှေ့စက်	၀	၀	၀	၀
ရေစုပ်စက်	၀	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	၀	၀	၀
မြက်ရိတ်စက်	၂	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ နည်းပါးခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ လယ်မြေလုပ်ကိုင်သောတောင်သူအချို့သာ လက်တွန်းထွန်စက် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး တောင်ယာလုပ်ကိုင်သောတောင်သူအများစုသည် စက်ကိရိယာများမှာ ဈေးကြီးသောကြောင့် ဝယ်ယူ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တောင်ယာလုပ်ကိုင်သူများသည် ကျွဲ၊နွားများဖြင့် ထွန်ယက်၍ ပေါက်ပြားများ၊ ခါးများဖြင့် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း□□□□ကောင်း□□□□သင့်တင့်မျှတ□□□□မဖြေဆိုပါ□

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း□□□□ကောင်း□□□□သင့်တင့်မျှတ□□□□မဖြေဆိုပါ□
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	ပေါများ□□□□အသင့်အတင့်ရှိ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည်□□□□ရသည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□□□□သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်□□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်□□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည်□□□□ရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည်□□□□ရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□□□□သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ သဘာဝရာသီဥတုအခြေအနေမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ကုန်းပေါ်တွင် အဓိကစိုက်ပျိုးရပါသည်။ ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသော လယ်ယာမြေများသည် လမ်းမရှိ၍ သွားလာရန် ခက်ခဲပါသည်။ သီးနှံများကို လူဖြင့်သယ်ယူရန် အခက်အခဲများရှိသောကြောင့် အချို့လယ်ယာ

များသည် မစိုက်ပျိုးနိုင်ပဲ ကျန်ရှိပါသည်။ ကုန်ထုတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီကားများ သွားလာရအဆင်ပြေမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်စည်စီးဆင်းမှု ပိုမိုမြန်ဆန်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများသည် အသင့်အတင့်သာ အသုံးချစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့များကို ဟိုပိတ်စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇ နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း□□□□ရာသီဥတုမမှန်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ□□□□လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်□□□□လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်□□□□ပလပ်မြေများရှိသည်□□□□ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇ နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်□□□□လုံးဝမရ□□□□မဖြေဆိုပါ□
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ□□□□သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ□□□□အသင့်အတင့်ကျ□□□အနည်းငယ်□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါ သည်။ မိုးကိုအားကိုး၍သာ စိုက်ပျိုးရပါသည်။ တောင်ကုန်းတောင်တန်းများပေါ်တွင် စိုက်ပျိုးရသောကြောင့် ပေါင်းသတ်ချိန်၊ မြေဩဇာများကျွေးချိန်တွင် ၅ဂါလံပုံးများကို ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သယ်ယူ၍ ဆိုင်ကယ် သွား၍မရသောနေရာများတွင် လူဖြင့်သယ်ယူကာဆေးဖျန်းခြင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြ ပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေရှိသော်လည်း ရွာနှင့်(၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ရေထွက်နှုန်းနည်း၍ အနီးအနားရှိ လယ်မြေ အနည်းငယ်သာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီများထံမှ ချေးငွေများ ချေးယူ ရရှိသော်လည်း တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်သာ ချေးယူနိုင်သဖြင့် လိုအပ်ချိန်မရပါ။ ထိုအချိန်များတွင် ပွဲစားများ၊ မြေဩဇာဆိုင်များတွင် အကြွေးဖြင့် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ထိုအခါ ပုံမှန်စျေးနှုန်းထက် (၅၀၀၀)ကျပ် ပိုပေးရ ပြီး အတိုးနှုန်းများများနှင့် ဝယ်ယူရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျွဲ၊ နွားများ မွေးမြူသူ နည်းပါး၍ သဘာဝ မြေဩဇာများ၊ သဘာဝမြေဆွေးများအား လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သော ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများအား ဟိုပိတ်စျေးနှင့် လားရှိုးမြို့ စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိပါသည်။ ဆိုင်တွင် ပစ္စည်းပျက်တောက်သွားချိန်၌သာ နှောင်းနှေးကြန့်ကြာမှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ ထွက်ရှိသောသီးနှံများကို ဟိုပိတ်စျေးနှင့် လားရှိုးမြို့စျေး တွင်သာ ရောင်းချရပါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများကျရောက်မှု အနည်းငယ်ရှိပါ သည်။ သို့သော် ပိုးသတ်ဆေး မသုံးစွဲပါ။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂	၈
နို့စားနွား	၁	၁
ကျွဲ	၆	၂၉
မြင်း	၀	၀
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၀	၀
ဝက်	၃၃	၁၉၃
ကြက်	၄၆	၃၅၈၅
ဘဲ	၁	၂၀
နွားနောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် ကြွေ၊ နွား၊ ဝက် မွေးမြူသူနည်းပါး၍ ကြက်များကို စီးပွားဖြစ် မွေးမြူကြပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်များကို ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုမရှိပါ။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှသာ လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်များအား ပွဲစားများထံ ပေါက်စျေးအတိုင်း ရောင်းချရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ□□□□အသင့်အတင့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်□□□□အသင့်အတင့်ရနိုင်□□□မဖြေဆိုပါ□
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်□□□□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်□□□□ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်□□□□မဖြေဆိုပါ□
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေးအစာ၊ေးစသည်)စျေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□□□□သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□□□□နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□□□□မဖြေဆိုပါ□
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□□□□ထုတ်

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
မူ	ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းေြြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်□□□□အသင့်အတင့်ရှိသည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ေေြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း□□□□ကောင်း□□□□သင့်တင့်မျှတ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်□□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်□□□□ချေးငွေရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□□□□သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□□□□နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□□□□မဖြေဆိုပါ□
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□□□□ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်□□□□အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွဲ၊နွားများကို မွေးမြူရာတွင် သီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီးချိန်မှသာ လွှတ်ကျောင်းစနစ်ဖြင့် မွေးမြူရပါသည်။ သီးသန့်စားကျက်မြေဟူ၍ မရှိပါ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သောရေကို စက်ရေတွင်းမှ ရရှိပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားများကို စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ထွန်ယက်ရန်နှင့်

ရောင်းစားရန်အတွက် အသုံးပြုကြပါသည်။ မွေးမြူရေးအတွက် လိုအပ်သောအစာများ၊ ဆေးဝါးများကို ဟိုပိတ်စျေးတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည်□□□□စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည်□□□□ရေလုံးဝမရှိပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ□□□□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ□□□□ချေးငွေလုံးဝမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေးအစာ၊ေးစသည်) စျေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ□□□□သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ□□□□နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ□□□□ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းေြေနရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ□□□□လုံးဝမရှိပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါးလုပ်ငန်း	

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ေမြအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ□□□□လုံးဝဝယ်ယူမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ□□□□လုံးဝချေးငွေမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ□□□□သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ□□□□နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ□□□□ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ မွေးမြူရေးနည်းပညာ အသိဗဟုသုတမရှိသောကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူ မရှိပါ။ ရှေးရိုးစဉ်လာအတိုင်းသာ မွေးမြူကြ၍ ရောဂါကျရောက်မှသာ ရမ်းကုများဖြင့် ဆေးကုသခြင်း၊ ဆေးထိုးနှံခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ရောဂါကျရောက်သောချိန်များတွင် အချိန်မီကုသနိုင်ပါက ပျောက်ကင်းပြီး၊ များသောအားဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများပါသည်။ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများ မရှိပါ။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များကို ကုမွတီနှင့် ပွဲစား များမှ ကျေးရွာတွင် လာရောက်ဝယ်ယူ၍ ၄င်းတို့ သတ်မှတ်သောနှုန်းထားအတိုင်းသာ ရောင်းချရပါသည်။ ဝက်၊ ကြက်များကို မိမိအိမ်ခြံဝင်းအတွင်း၌သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် အိမ်ခြံဝင်းမြေနေရာ အလုံအလောက်မှု မရှိပါ။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုခ ြိုတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူ ဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ□□□အသင့်အတင့်□□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်မျ ားကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်ကောင်းရှိသည်□□□□စျေးကွက်အသင့်အတင့်□□□□ မဖြေဆိုပါ□
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည်□□□□ အသင့်အတင့်နားလည်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း□□□□သင့်□□□မဖြေဆိုပါ□
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ□□□□သင့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း□□□□သင့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်□□□□ချေးငွေရနိုင်သည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□□□□နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□□□□မဖြေဆိုပါ□
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည်□□□□အသင့်အတင့်□□□မဖြေဆိုပါ□

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား ၂၂နှင့် ၂၃ကိုခ ျိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူ ဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
ေပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြော က်ခြင်း	
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ□□□□အသင့်အတင့်□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း -

ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့များ၍ ကြုံရာကျပန်းလုပ်ကိုင်သည့် လုပ်သားများပါသည်။ မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး လျှပ်စစ်မီးပုံမှန်ရရှိပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇ ယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး□□□□လုံးဝမရှိ□□□□မဖြေဆိုပါ□
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟု တ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များ	စျေးကွက်မကောင်း□□□□စျေးကွက်မရှိ□□မဖြေဆိုပါ□

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ားကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်ရှိခြင်း	
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်□□□□လုံးဝနားမလည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအေ	ညံ့□□□□အလွန်ညံ့□□□□မဖြေဆိုပါ□
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်□□□□ကုန်ကြမ်းမရှိပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ□□□□လုံးဝမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ□□□□ချေးငွေမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ□□□□နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ□□□□မဖြေဆိုပါ□
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ေ (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ□□□□လုံးဝမတတ်□□□□မဖြေဆိုပါ□
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း□□□□အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း

ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိက လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်နှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်များမရှိပါ။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း လိုသလောက်မရရှိနိုင်ပါ။ လုပ်သားအင်အားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် အမြဲလုပ်ငန်းခွင် မရှိခြင်း၊ စက်ရုံ အလုပ်ရုံမရှိခြင်းများကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေသော ပညာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်စွာ တက်မြောက်မှုအားနည်း၍ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၇	၁၃	၁၇	၃၀	၃	၀	၃	၁၆	၁၇	၃၃
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃လအထိ		၀	၀	၀	၁	၀	၁	၁	၀	၁
	၆လအထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂လအထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂လအထက်		၁၃	၁၇	၃၀	၂	၀	၂	၁၅	၁၇	၃၂

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။။။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်း ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ်

တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေး အရအမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ဒေသတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါး၍ မူဆယ်မြို့၊ လားရှိုးမြို့နှင့် တရုတ်ပြည်များသို့ သွားရောက်၍ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၊ ထမင်းဆိုင်များနှင့် အိမ်အကူ အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သွားပြန်လုပ်ရာတွင် စရိတ်စျေးကြီးခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ရာတွင် ရေရှည်လုပ်မှသာ လုပ်ခလစာကောင်းများရရှိခြင်းတို့ကြောင့် အနည်းဆုံးတစ်နှစ်ခန့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်	၃၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့်လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည့် အဓိက အကြောင်း ရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်နှင့် ၊ ကျေးရွာထက် လုပ်အားခ (၂)ဆပိုမိုရရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(၈-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၁၇	၀	၁၃	၄
၂	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၀			
	ခ။ဘဏ်	၀	☒		
	ဂ။လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၇			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေများကို လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ကြပါသည်။

(ဃ)ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးစျေး (အနီးဆုံး<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားစျေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
စျေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ဟိုပိတ်စျေး	လားရှိုးစျေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၀မှ၁၀မိုင်ခြားသည်မှ၅မိုင်ခြား သည်အထက်ခြားသည်မှ၁၅မိုင်အထက်ခြား	၀မှ၁၀မိုင်ခြားသည်မှ၂၀မိုင် ၂၁မှ၃၀မိုင်ခြားသည်မှ၅၀မိုင် ၅၁မှ၁၀၀ခြား၁၀၀မိုင်အထက်ခြား

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်၊စက်ဘီး၊၊ဆိုင်ကယ်၊ ကား/ထော်လာဂျီ၊၊ရထား၊၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊၊လှေ၊၊၊၊စက်လှေ၊	ခြေလျင်၊စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်၊၊ ကား/ထော်လာဂျီ၊၊ရထား၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊၊၊၊လှေ၊၊၊၊စက်လှေ၊
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ၊၊၊၊မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်၊၊၊၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ၊၊၊၊၊ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်၊	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ၊၊၊၊မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း၊၊၊၊အဝတ်အထည်၊၊၊၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ၊၊၊၊၊ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်၊
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း၊၊၊၊သင့်၊၊၊၊ည့ံ၊	ကောင်း၊၊၊၊သင့်၊၊၊၊ည့ံ၊
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း၊၊၊၊သင့်၊၊၊၊ည့ံ၊	ကောင်း၊၊၊၊သင့်၊၊၊၊ည့ံ၊

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း -

ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာနှင့် မနီးမဝေးဟိုပိတ်ဈေးရှိပြီး (၅)ရက်တစ်ဈေး ဖြစ်ပါသည်။ ဟိုပိတ်ဈေးတွင် လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး အခြားဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများကိုမူ လားရှိုးမြို့ပေါ်ဈေးသို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။

(c)ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာလရှည်ချေးငွေ၊	၃-ဖလအတွင်း၊၊ဖလမှတစ်နှစ်ထိ၊တစ်နှစ်နှင့်အထက်၊	အတိုးမဲ့၊၊၁မှ၂%၊၊၂မှ၅%၊၊၅မှ၁၀%၊၁၀%ထက်၊	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊၊၊၊ရှိသည်၊ မရှိပါ၊
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ၊၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာလရှည်ချေးငွေ၊	၃-ဖလအတွင်း၊၊ဖလမှတစ်နှစ်ထိ၊တစ်နှစ်နှင့်အထက်၊	အတိုးမဲ့၊၁မှ၂%၊၂မှ၅%၊၊၅မှ၁၀%၊၁၀%ထက်၊	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊ရှိသည်၊မရှိပါ၊
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာလရှည်ချေးငွေ၊	၃-ဖလအတွင်း၊၊ဖလမှတစ်နှစ်ထိ၊တစ်နှစ်နှင့်အထက်၊	အတိုးမဲ့၊၊၁မှ၂%၊၊၂မှ၅%၊၊၅မှ၁၀%၊၁၀%ထက်၊	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊၊၊၊ရှိသည်၊ မရှိပါ၊
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာလရှည်ချေးငွေ၊	၃-ဖလအတွင်း၊၊ဖလမှတစ်နှစ်ထိ၊တစ်နှစ်နှင့်အထက်၊	အတိုးမဲ့၊၊၁မှ၂%၊၊၂မှ၅%၊၊၅မှ၁၀%၊၁၀%ထက်၊	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊ရှိသည်၊မရှိပါ၊
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာလရှည်ချေးငွေ၊	၃-ဖလအတွင်း၊၊ဖလမှတစ်နှစ်ထိ၊တစ်နှစ်နှင့်အထက်၊	အတိုးမဲ့၊၊၁မှ၂%၊၊၂မှ၅%၊၊၅မှ၁၀%၊၁၀%ထက်၊	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊၊၊၊ရှိသည်၊ မရှိပါ၊
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ၊၊ကာလလတ်ချေးငွေ၊ကာ	နေ့စဉ်၊၊၊လစဉ်၊၃-ဖလအတွင်း၊ဖလ	အတိုးမဲ့၊၊၁မှ၂%၊၂မှ၅%၊၊၅မှ	လိုအပ်သည်၊မလိုအပ်ပါ၊	နည်းသည်၊၊ရှိသည်၊

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
	လ ရှည်ချေးငွေ	မှတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	၁၀%၁၀% ထက်		မရှိပါ
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေကာလလတ်ချေးငွေကာလရှည်ချေးငွေ	နေ့စဉ်လစဉ်၃-၆လ အတွင်း၆လ မှတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့၁မှ၂%၅မှ၅%၁၀%ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည်ရှိသည်မရှိပါ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေကာလလတ် ချေးငွေကာလရှည်ချေးငွေ	နေ့စဉ်လစဉ်၃-၆လ အတွင်း၆လ မှတစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့၁မှ၂%၅မှ၅%၁၀%ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည်ရှိသည် မရှိပါ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။။။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ၊</u> ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ၊</u> ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၅နှစ်မှ ၁၀နှစ်အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍၁၀နှစ်ကာလအထက် ရှည်ကြာ စွာ ချေးပေးသောချေးငွေများ ရှိခဲ့သောကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါ သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ပန်ဟတ်ကျေးရွာတွင် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးထားသော အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်း) ရှိပါသည်။ စီမံကိန်းကို ရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှု ကော်မတီမှ ဦးဆောင်၍ အတိုး၁% ၊ အတိုးအရင်းအား တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေးဆပ်ရပါသည်။ စိုက်ဘဏ် (သို့) ပုဂ္ဂလိကဘဏ် အစရှိသည့်ဘဏ်များမှာ ပုံစံ(၇)မျိုး အထောက်အထားမရှိသောကြောင့် ချေးယူ၍ မရရှိပါ။ ပွဲစားများ၊ မိတ်ဆွေများထံသို့ အတိုးနှုန်းများနှင့်လည်း ချေးယူ ကြရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))
မြေဆီသြဇာအခြေအနေ	ရှိ□□□□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ□□□□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□နိမ့်□
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ□□□□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□နိမ့်□
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ□□□□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ□□□□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ□မရှိ□	မြင့်□□□□လတ်□□□□နိမ့်□

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဓါတ်မြေဩဇာ သုံးစွဲမှုများခြင်း၊ ပေါင်းသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုများခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်သွေး ညံ့လာ၍ သီးနှံများအထွက်နှုန်းများ လျော့နည်းလာပါသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များသည် တောင်ယာများမီးရှို့ခြင်း၊ သစ်တောများမီးရှို့ခြင်း၊ သစ်ပင်များ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းများကြောင့် သဘာဝ အပင်မျိုးစေ့များ မျိုးသုန်းပျက်စီးလာနိုင်ပါသည်။ ထင်းခုတ်၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများကြောင့် သဘာဝရေ အရင်းအမြစ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောဝက်များ၊ ဂျီများ အနည်းငယ်ရှိသော်လည်း အမဲလိုက်သောမုဆိုးများကြောင့် မျိုးသုန်းပျက်စီးမည့် အန္တရာယ်ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာမှ ထွက်ရှိသော အမှိုက်များကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းများ မရှိပါ။ အမှိုက်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးလိုက်ခြင်းသာ များပါသည်။

(ဆ)ပညာရေး

(ဆ-၁)ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၃၅	၁၁၉	၂၅၄
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၄	၃၂	၆၆
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၉	၉	၁၈
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃	၃	၆
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၅	၁	၆

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူ များ ကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြား နေသည်ပါက “အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြား နေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ “ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်း ရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်း မရှိပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ” တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှုတွင် ကျေးရွာအတွင်း၌ ယခင်က အခြေခံပညာကျောင်းမရှိခြင်း၊ ရှိသည့်ကျောင်းနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်းများကြောင့် စာမတတ်သူဦးရေများပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင်လည်း စီးပွားရေးခက်ခဲခြင်း၊ မြို့ထဲတွင် ဆွေမျိုးအသိမရှိခြင်း၊ ဘော်ဒါဆောင်ထားရန် ငွေကြေးခက်ခဲမှုများရှိခြင်းတို့ကြောင့် အထက်တန်းပညာကို တက်ရောက်သူ ဦးရေနည်းပါးပါသည်။ ရိုးရာကိုးကန့်ပညာရေးကျောင်းကိုသာ သင်ယူကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေများလာခြင်း၊ ဘာသာစကား ပေါက်ရောက်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းခြင်းများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၃၃	၂၂	၅၅
အလယ်တန်း	၁၀	၁၀	၂၀
အထက်တန်း	၀	၀	၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၂	၀	၂

ရင်းမြစ် (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာ တက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အများအားဖြင့် အရွယ်ရောက်ပြီး ကလေးများ အားလုံး ကျောင်းတက်ကြပါသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုဦးရေများပြီး ကျောင်းနေ စရိတ်မတတ် နိုင် ခြင်းကြောင့် ကျောင်းမထားနိုင်ကြပါ။ မူလတန်းပညာကို ကျေးရွာအတွင်းတွင် တက်ရောက်နိုင်ခြင်းကြောင့် မူလတန်းကျောင်းတက်နှုန်းများပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာကို မြို့ပေါ်သို့ တက်ရောက်ရ ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများသာ ကျောင်းထားနိုင်ကြပါသည်။ မြို့ပေါ်၌ ကျောင်းတက်ရာတွင် နေစရာအိမ်မရှိသဖြင့် ဘော်ဒါဆောင်တွင်နေထိုင်ရခြင်းကြောင့် အဆောင်ခစျေးကြီး ခြင်း၊ စားစရိတ် ခက်ခဲခြင်းများကြောင့် အဆင့်မြှင့်ပညာရပ်များကို ပြီးမြောက်သူနည်းပါးရခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း□□မူလွန်□□ အလယ်တန်း(ခွဲ)□□□ အလယ်တန်း□□အထ က်တန်း(ခွဲ)□□□□အထ က်တန်း□	မူလတန်း□□မူလွန်□□ အလယ်တန်း(ခွဲ)□□အ လယ်တန်း□□ အထက်တန်း(ခွဲ)□□□□ အထက်တန်း□	မူလတန်း□□မူလွန်□အ လယ်တန်း(ခွဲ)□□□□အ လယ်တန်း□□အထက် တန်း(ခွဲ)□□□□အထက် တန်း□
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး	၀မှာမိုင်□□□□	၀မှာမိုင်□□□□	၀မှာမိုင်□□□

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
(မိုင်)	၁မိုင်မှ၃မိုင်အထက်			၁မိုင်မှ၃မိုင်အထက်			၁မိုင်မှ၃မိုင်အထက်		
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်စက်ဘီးဆိုင်ကယ်ကား			ခြေလျင်စက်ဘီးဆိုင်ကယ်ကား			ခြေလျင်စက်ဘီးဆိုင်ကယ်ကား		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၁၂၀၀			၀			၀		
င။အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်းသည့်			ကောင်းသည့်			ကောင်းသည့်		
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်။ မလုံလောက်ပါ။			လုံလောက်မှုရှိသည်။ မလုံလောက်ပါ။			လုံလောက်မှုရှိသည်။ မလုံလောက်ပါ။		
ဆ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်းသည့်			ကောင်းသည့်			ကောင်းသည့်		
စျ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်။ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်။ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်။ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		
ဇ။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၀	၁	၁	၀	၀	၀	၀	၀	၀
ကျေးရွာခန့်	၁	၁	၂	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လွန်ခဲ့သောနှစ် (၆)နှစ်ကျော်ကမှ မူလတန်းကျောင်းကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဆရာမ (၁)ယောက်သာရှိပြီး သူငယ်တန်းကို စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာ ကျောင်းကို Arche noVa ကုမ္ပဏီမှ လာရောက် လှူဒါန်း ဆောက်လုပ်ပေး ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၈ခုနှစ် ဇွန်လ(၂၇)ရက်နေ့တွင် ကျောင်းဆောင်ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းဆောင်သစ် (၂)ဆောင်၊ ဆရာဆရာမများနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် ကျောင်းအိမ်သာ၊ သောက်ရေ သန့်စက်၊ ကျောင်း အားကစားကွင်း နှင့် အားကစားပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများနှင့် ကျောင်း ခြံစည်းရိုးများကို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦနှင့် ပရိဘောဂများ ပြည့်စုံလုံလောက်မှုရှိပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်□□□□မလုံလောက်□
တပည့် – ဆရာအချိုး	၄၀: ၁အောက်□□□□၄၀: ၁အထက်□
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ□□□□နည်း□□□□လတ်□□□များ□
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ□□□□မရှိ□
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်□□□□မလုံလောက်□
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်□□□□အသင့်အတင့်□
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ□□□□နည်း□
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ညံ့□

ရင်းမြစ် **(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျောင်းတွင် နံက်(၆:၃၀)မှ (၈:၀၀)နာရီအထိ ကိုးကန်စာ (တရုတ်စာ)ကို သင်ကြားပြီး ပုံမှန်ကျောင်းချိန်ကို ဆက်လက်သင်ကြားပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် အစိုးရခန့် ဆရာမ(၁)ဦးသာ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှ ဆရာမ(၂)ဦးကို ငှားရမ်းထားပေးပါသည်။ ဆရာ/ဆရာမ ငှားရမ်းခ အတွက် ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှ တစ်ဦးလျှင် ၃၀၀၀ကျပ် ထည့်ဝင်ကြရပါသည်။ အတန်း(၅)တန်း တွင် ဆရာမ(၃)ဦးသာရှိသည့်အတွက် ဆရာမ လုံလောက်ပါ။ တန်းခွဲများကိုမျှ၍ သင်ကြားရသောကြောင့် ပညာတတ်မြောက်မှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ထို့အတူ တရုတ်စာကို (၆)တန်းထိ သင်ကြားပါသည်။ တရုတ် စာသင်ကြားရန်အတွက် ဆရာ/ဆရာမ ငှားရမ်းရန် သူငယ်တန်းကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် ၄၀၀၀ကျပ်၊ ပထမတန်း၊ ဒုတိယတန်းနှင့် တတိယတန်းကို ၅၀၀၀ကျပ်၊ စတုတ္ထတန်းကို ၆၀၀၀ကျပ်နှင့် ပဉ္စမတန်း နှင့်ဆဋ္ဌမတန်းကို ၇၀၀၀ကျပ်စီ ထည့်ဝင်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သားသမီးဦးရေများသော ကျောင်းသား မိဘ များသည် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကျောင်းသို့ မပို့နိုင်ကြပါ။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈–၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	မြင့်□	နိမ့်□	မရှိ□

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၆	တီဘီ	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၇	ဆီးချို	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၈	သွေးတိုး	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်⍰	နိမ့်⍰	မရှိ⍰

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ မရှိသောကြောင့်ရာသီအလိုက် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါများ လည်း အနည်းငယ်ဖြစ်ပွားမှု ရှိပါသည်။ အစားအသောက်ဆင်ခြင်စားသုံးမှုမရှိသောကြောင့် သွေးတိုး ၊ ဆီးချိုရောဂါ များလည်း ဖြစ်ပွားသူများ ရှိပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

၈ယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ⍰	မရှိ⍰
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ	ရှိ⍰	မရှိ⍰
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ⍰	မရှိ⍰
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	ရှိ⍰	မရှိ⍰

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ	မရှိ
၆	အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	ရှိ	မရှိ
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)	ရှိ	မရှိ
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	ရှိ	မရှိ

ရင်းမြစ်(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် ကလေးများအား ကာကွယ်ဆေးများအား အခါအားလျော်စွာ ခေါ်ယူထိုးနှံပေးပါသည်။

၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

၈ယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀မှ၁မိုင် ၁မိုင်မှ၃မိုင် ၃မိုင်မှ၅မိုင် ၅မိုင်မှ၁၀မိုင် ၁၀မိုင်အထက်	ရှိ မရှိ
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင် ၁မိုင်မှ၃မိုင် ၃မိုင်မှ၅မိုင် ၅မိုင်မှ၁၀မိုင် ၁၀မိုင်အထက်	ရှိ မရှိ
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင် ၁မိုင်မှ၃မိုင် ၃မိုင်မှ၅မိုင်	ရှိ မရှိ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
	၅မိုင်မှ၁၀မိုင် ၁၀မိုင်အထက် 	
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်ရှိသည် ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် ပန်ဟတ်ကျေးရွာမှ (၃)မိုင် အတွင်း ဟိုပိတ်ကျေးရွာတွင် တည်ရှိပြီး အခန်းကုတင်လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျေးရွာနှင့် ရွာအနီးတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ။ အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ခံယူရန် လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ဆေးကုသရပါသည်။

(စျ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်ကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဧယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် “ရှိ” ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။“မရှိ”ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ(ရာသီမရွေး ရပါ က နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံး မျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၀	ရှိ ????မရှိ	ကောင်း သင့် ညံ့	နွေ မိုး ဆောင်း
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၆၀	ရှိ ????မရှိ	ကောင်း သင့် ညံ့	နွေ မိုး ဆောင်း

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။“မရှိ”ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ(ရာသီမရွေး ရပါ က နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံး မျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
မြစ်/ချောင်းရေ	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
ရေကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
စိမ့်စမ်းရေ	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လားရှိုးမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တူးဖော်ဆောင်ရွက်ပေးသည့် စက်ရေတွင်းမှ ရေကိုတစ်ရွာလုံး ဖြန့်ချိမှီခိုသောက်သုံးနေပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	၀
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၅၂
မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၈
တွင်းမရှိအိမ်သာ	၀
အိမ်သာမရှိ	၀

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာများကို သုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုများပြီး မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာ၊ တွင်းဇလားများ သုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စုများလည်း အနည်းငယ် ရှိပါသည်။

(ည) ကျား– မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟုယူဆသောတစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐

#	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟုယူဆသောတစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိမိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအားသံသယဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စ၊ မိသားစုသားသမီးအရေးနှင့်သာ အချိန်ကုန်သဖြင့် ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခေါင်းဆောင်နိုင်မှု မရှိပါ။ သို့သော် ကျေးရွာအတွင်း သာရေးနာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်၍ ချက်ပြုတ်ရေးများ၊ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းများ၊ ပစ္စည်းများထိန်းသိမ်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးငယ်များအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု၊ တိုင်ကြားမှုများ မရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများ အတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် ကျေးရွာ လူထု၏ အသိအမြင်များအားနည်းပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁□၂□□□၃□ □□၄□□□၅□	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	၀--၁ မိုင် □ ၁--၅ မိုင် □ ၅--၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁□□၂□၃□□ ၄□၅□	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	၀--၁ မိုင် □ ၁--၅ မိုင် □ ၅--၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁□၂□□□၃□ □□၄□□□၅□	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	၀--၁ မိုင် □ ၁--၅ မိုင် □ ၅--၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေဖြင့် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် သိန်း(၅၀)ချပေးပြီးပေ(၁၀၀၀)အထိ ကျောက်ချောလမ်းခင်းပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျန်သောလမ်းမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်နေ၍ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ တစ်နှစ်လျှင် ၄-၅ကြိမ်ပြင်ဆင်နေရခြင်းများ ပြုလုပ်နေရပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ရွံ့ဗွက်ရေအိုင်များဖြစ်ပေါ်နေခြင်း၊ ချိုင့်ခွက်များဖြစ်ပေါ်နေ၍ သွားလာရခက်ခဲခြင်းများရှိပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းအား အဆင့်မြှင့်တင်၍ ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းမည်ဆိုပါက သွားလာရလွယ်ကူပြီး အဆင်ပြေချောမွေ့သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၄၂–၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ကွန်ကရစ်တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
သစ်သားတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ကြိုးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဝါးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့် ညံ့	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ရေပြွန်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း သင့်	ဖြမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
		ညံ့ ?	၅နှစ် အထက် ?	
ရေကျော်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ? သင့် ? ညံ့ ?	ဖြလမှ ၁နှစ် ? ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ? ၅နှစ် အထက် ?	ပွင့်လင်းရာသီ? တစ်နှစ်ပတ်လုံး?

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၄-၃)ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင်ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ? ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ? ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ? ၅၀မိုင် အထက် ? အသုံးမပြုပါ ?	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ? ၂ စက်လှေ ? ၃ သင်္ဘော ?	ပွင့်လင်းရာသီ? တစ်နှစ်ပတ်လုံး?
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ? ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ? ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ? ၅၀မိုင် အထက် ? အသုံးမပြုပါ ?	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ? ၂ စက်လှေ ? ၃ သင်္ဘော ?	ပွင့်လင်းရာသီ? တစ်နှစ်ပတ်လုံး?

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်ေ ော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၀	၀	၀	၅၃	၀	၅	၂	၀	၀

ရင်းမြစ်အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ကယ်များကို သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်အဖြစ် အဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ထော်လာကျီများကို ပစ္စည်းများ သယ်ယူရန် အသုံးပြုကြပြီး (၁၅၀၀)ကျပ်ဖြင့် ငှားရမ်းအသုံးပြုရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၃၀	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□□□ မဖြေဆို□□	ရှိ□□မရှိ□
ဆိုလာစနစ်	၂၉	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□□□ မဖြေဆို□	ရှိ□□မရှိ□
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□မ ြေဆို□	ရှိ□□မရှိ□
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၀	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□□□ မဖြေဆို□	ရှိ□□မရှိ□
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□□□ မဖြေဆို□	ရှိ□□မရှိ□
ဧ၀လောင်စာ	၁	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့ံ□□□□	ရှိ□□မရှိ□

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
		မဖြေဆို	
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်းသင့်သည့် မဖြေဆို	ရှိမရှိ
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၀	☒	☒

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အချို့အိမ်များသည် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် အခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မီးလိုင်းကြေးသွင်းရခြင်း၊ ကြိုးသွယ်တန်းခမြင့်မားခြင်း၊ အိမ်တွင်းဝါယာရိုန်း ရိုက်ခဝျေးကြီးခြင်း၊ မီတာစောင့်ရှောက်ခဝျေးကြီးသဖြင့် အသုံးမပြု နိုင်ကြပါ။ ဆိုလာမီးကိုသာ အားကိုးရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ကြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၅၆	၀	၂၁	၃

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး မည်သည့်ဖုန်းလိုင်းမဆို ရရှိပါသည်။ သို့သော် ပညာတတ်နည်းပါးခြင်း၊ ဘာသာစကားခက်ခဲခြင်း၊ မြန်မာစကားတက်ကျွမ်းမှု မရှိခြင်း၊ စာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် သတင်းအချက်အလက်များ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီသိရှိနိုင်မှု အားနည်းပါသည်။

(၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ□□□□□မရှိ□□□□□မဖြေဆိုပါ□
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း□□□□သင့်□□□□□ည့်□□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ည့်□□□□မဖြေဆိုပါ□
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်မျ ားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ□□□□□နည်း□□□□□များ□
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ□□□□□မရှိ□□□□□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်း၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများမရှိပါ။ တရုတ်ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်၊ အကများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး ပွဲတော်များကျင်းပသည့်အချိန်တွင် ရိုးရာအကများ ကပြခြင်း၊ တူရိယာများဖြင့် တီးခတ်ဖျော်ဖြေလေ့ရှိပါသည်။ လူငယ်များ သင်ယူလေ့လာနိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားစရာများနေရာ၊ လူငယ်ရိပ်သာ၊ စာကြည့်တိုက်များမရှိပါ။

(၈၁) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၈၁-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစေ ေဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ ရွာတွင်းပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်အဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသောကြောင့် တည်ငြိမ်ပြီး ဘေးကင်း လုံခြုံမှုမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဏာ–၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

စဉ်	မှုခင်းအမျိုးအစား	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ		
၁	လူကုန်ကူးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐
၂	ခိုးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐☐
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐
၄	အကြမ်းဖက်မှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐☐

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေမှာ နည်းပါးပါသည်။ အခြားရွာများမှ လာရောက် ခိုးယူသူ တစ်ခါတစ်ရံရှိတတ်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာမှလုံခြုံရေးနှင့် လူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် လုံခြုံမှုအနေအထားကောင်းမွန်ပါသည်

ပန်ဟတ်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	• လက်လုပ်လက်စားများ ပြားခြင်း	• စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံ၊ ဆိုင်ကြီးများ မရှိခြင်း • အခြေခံကျွမ်းကျင်ပညာမရှိခြင်း • လုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	• မြို့နှင့်သွားလာရအဆင်ပြေခြင်း • လုပ်အားအင်အားရှိခြင်း • လုပ်ကိုင်ချင်စိတ်ရှိခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း	• လုပ်ခလစားနည်းပါးခြင်း • ပညာတတ်မြောက်မှုမရှိခြင်း • ဘာသာစကားအခက်အခဲရှိခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများတက်ရောက်စေခြင်း • အမြင်ဖွင့်ပေးခြင်း • နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများမှ အောက်ခြေအထိလုပ်အားလစာများတိုးပေးရန်လိုအပ်ခြင်း	• စက်ချုပ်၊လက်သမား၊ပန်းရံ၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း • နိုင်ငံတော်မှအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးခြင်း
၂	• ကုန်စည်များစျေးကွက်သို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်း	• ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိခြင်း • သစ်ပင်ခြုံနွယ်များပေါများခြင်း • ချိုင့်ခွက်များပေါများခြင်း • မိုးရွာသောအခါရွံ့ဗွက်များပြားခြင်း	• မြေနေရာရှိခြင်း • ကျောက်၊ဖြုံးကျောက်၊များရရှိနိုင်ခြင်း • ထုတ်ကုန်ပေါများခြင်း • လုပ်သားအင်အားရရှိခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရှိခြင်း	• နည်းပညာအားနည်းခြင်း • ဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ရန် အားနည်းခြင်း • ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်နိုင်ရန်တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း	• ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း
၃	• သစ်တောများ ပြုန်းတီးမှုများခြင်း	• ထင်းခုတ်ရောင်းခြင်း • မီးသွေးဖုတ်ခြင်း အသိပညာဗဟုသုတမရှိခြင်း	• သစ်တောဥပဒေရှိခြင်း • သစ်တောဦးစီးဌာနရှိခြင်း • ရွာပိုင်သစ်တောများရှိ ခြင်း	• ဥပဒေတင်းကြပ်မှုမရှိခြင်း • ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရေးသာ အလေးထားကြခြင်း	• သစ်တောဥပဒေဖြင့်တင်းတင်းကြပ်ကြပ်တားမြစခြင်း • ထင်းအစားထိုးမီးဖိုများသုံးစွဲခြင်း • ရွာပိုင်တောများခွဲထွင်ပေးခြင်း • သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍သစ်တောဥပဒေဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း	• သစ်တောဥပဒေဖြင့်တားမြစ်ခြင်း • သစ်တောဥပဒေဆိုင်ရာအသိ ပညာပေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း

၄	• ၄ွက်ဖျားရောဂါ နှစ်စဉ် အဖြစ်များခြင်း	• ညာဘက်ခြင်ထောင်ဖြင့်မအိပ်ခြင်း • ၄ွက်ဖျားပိုးရှိသောခြင်ကိုက်ခြင်း	• ကျန်းမာရေးဌာနရှိခြင်း • NGO,INGO အဖွဲ့အစည်းများရှိခြင်း	• ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းများမရှိခြင်း • ကျန်းမာရေးအသိနည်းပါးခြင်း	• ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအသိပညာဗဟုသုတများဖြန့်ဝေခြင်းများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များဖြန့်ဝေခြင်း • ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းဖုံး၊သွန်၊လဲလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဆေးခြင်ထောင်များ အခမဲ့ဖြန့်ဝေနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်များဖြန့်ဝေခြင်းများဆောင်ရွက်ရန် • ကျန်းမာရေးပညာပေးနှင့် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း
၅	• တိရစ္ဆာန်များရောဂါများကျရောက်မှုများခြင်း	• ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမရှိခြင်း • အသိပညာဗဟုသုတမရှိခြင်း • မွေးမြူရေးနည်းပညာဆိုင်ရာအသိပညာများမရှိခြင်း	• မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနရှိခြင်း	• ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း • ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းပါးခြင်း	• မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာအသိပညာဗဟုသုတများဖြန့်ဝေခြင်းများ၊လက်ကမ်းစာစောင်များဖြန့်ဝေခြင်း • ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း • ကျန်းမာရေးပညာပေးနှင့်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာအသိပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်များဖြန့်ဝေခြင်းများဆောင်ရွက် ရန် • ကျန်းမာရေးပညာပေးနှင့် သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း
၆	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့် • မစိုက်နိုင်ခြင်း	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မဝယ်နိုင်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဆိုင်ရာအသိပညာများမရှိခြင်း • စက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုနည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌိးစီးဌာနရှိ ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိခြင်း • ချေးငွေများရရှိနိုင်ခြင်း	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း • ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းပါးခြင်း • လိုအပ်သည့်အချိန်တွင်ချေးငွေလိုသလောက်မရခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌိးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း • အစိုးရဌာန/ကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ အရစ်ကျ/ငှားရမ်း/ဝယ်ယူနိုင်ရန် အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးနှင့် သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း • စက်ကိရိယာများအရစ်ကျဝယ်ယူ/ငှားရမ်းနိုင်ရန် အတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၇	• ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ၊ ကျောင်းအိမ်သာမလုံလောက်ခြင်း	• ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာခြင်း • ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း	• ပညာရေးဦးစီးဌာနခြင်း • ကျောင်းကော်မတီနှင့်ရပ်မိရပ်ဖများရှိခြင်း • မြေနေရာရှိခြင်း	• ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း	• ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းများလိုအပ်ချက်အား တင်ပြရန် • ကျောင်းကော်မတီ၊ မိဘဆရာအသင်း နှင့်ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း၍ အလှူငွေများကောက်ခံသွားရန်	ဘက်စုံကောင်းသည့်ကျောင်းအဖြစ် ဖန်တီးရန် • ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ ပြည့်စုံစွာဖြည့်တင်းပေးခြင်း • ကျောင်းအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း
၈	• ရွာတွင်းလမ်းသည်သွားလာရခက်ခဲခြင်း	• ချိုင့်ခွက်များ ပေါများခြင်း • ချွံဗွက်များ ဖြစ်ပေါ်နေ ခြင်း • ရေအိုင်များ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း • ကျောက်ချောလမ်းတဝက်နှင့်မြေသားလမ်းများဖြစ်နေခြင်း	• ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနရှိခြင်း • လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း	• ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း • နည်းပညာခက်ခဲခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ်အဆင့်မြင့်တင်ခြင်း • ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ်အဆင့်မြင့်တင်ခြင်း	• ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း